

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
LISTOPAD 2021

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 398

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2021

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 398. W badaniu uczestniczyły 304 przedsiębiorstwa. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<https://ssl-kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE /struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Produkcja na eksport	27
	10) Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych.....	29
	11) Korzyści z produkcji na eksport	31
	12) Przeciętny koszt produkcji	33
III.	SUMMARY	35

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. Wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRGIND) zmniejszył swoją wartość o 0,3 pkt w ciągu miesiąca. Obecnie wynosi ona -3,2 pkt i jest o 10 pkt wyższa niż przed rokiem. Pogorszenie się koniunktury miało miejsce tylko w sektorze prywatnym. Wartość wskaźnika IRGIND dla sektora prywatnego wynosi -2,6 pkt i jest o 0,8 pkt niższa niż przed miesiącem. Jest jednak wyższa od wartości sprzed roku o 10,9 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika zwiększyła się o 0,4 pkt i wynosi -15,9 pkt. W skali roku odnotowano jej spadek o 8,1 pkt.

2. Pogorszenie się koniunktury odnotowali mali producenci, o zatrudnieniu do 50 i od 51 do 250 pracowników. Wartości wskaźnika koniunktury obniżyły się odpowiednio o: 8,4 i 2,7 pkt. Dla pozostałych grup przedsiębiorstw zanotowano wzrosty; największy, o 22,8 pkt, dla przedsiębiorstw zatrudniających ponad 500 pracowników. Dla firm z zatrudnieniem od 251 do 500 pracowników wzrost wartości wskaźnika wyniósł 3,1 pkt. Najwyższą wartość, 3,7 pkt, wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw zatrudniających od 51 do 251 pracowników, a najniższą, -11,7 pkt, dla przedsiębiorstw najmniejszych. Poprawa koniunktury w skali roku miała miejsce we wszystkich grupach przedsiębiorstw.

3. Pogorszyła się koniunktura w produkcji półproduktów i nietrwałych dóbr konsumpcyjnych. Miesięczne spadki wartości wskaźnika wyniosły odpowiednio: 4,7 i 2,2 pkt. Poprawę odnotowali producenci dóbr inwestycyjnych (wzrost wartości wskaźnika o 7,7 pkt) i dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 3,4 pkt). Najwyższą wartość, 4,5 pkt, wskaźnik przyjął dla zakładów zajmujących się produkcją trwałych dóbr konsumpcyjnych, a najniższą, -9 pkt, dla producentów półproduktów. Dla wszystkich grup wytwórców zmiany wartości wskaźnika w skali roku były dodatnie.

4. Pogorszenie się koniunktury miało miejsce w czterech makroregionach: południowym (o 3,3 pkt), północno-zachodnim (o 10,5 pkt), południowo-zachodnim (o 5,4 pkt) i województwie mazowieckim (o 8,8 pkt). W pozostałych makroregionach koniunktura poprawiała się; najbardziej w makroregionach: centralnym i wschodnim (wzrost wartości wskaźnika o 11,1 pkt), a najmniej, o 4,6 pkt, w makroregionie północnym. Najwyższą wartość, 8,6 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionu centralnego, najniższą zaś, -12,4 pkt, dla województwa mazowieckiego. Spadek wartości IRGIND w skali roku odnotowano jedynie dla makroregionu południowo-zachodniego.

5. W listopadzie koniunktura w przemyśle przetwórczym ponownie uległa pogorszeniu. Pogorszenie bardziej odczuły firmy prywatne. Producenci informują o spadku poziomów produkcji, zamówień ogółem i pogorszeniu się ich sytuacji finansowej. Obniżył się poziom zapasów wyrobów gotowych, a podniósł poziom zatrudnienia. Poziom cen sprzedaży wzrósł, ale tempo wzrostu zmniejszyło się. Nastroje przedsiębiorstw ponownie się pogorszyły. Przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji w najbliższych miesiącach są pesymistyczne.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 5,6 pkt, do poziomu 2,1 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 19,3 pkt. Spadek poziomu produkcji miał miejsce tylko w firmach prywatnych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji odnotowano u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość wskaźnika koniunktury zmniejszyła się o 16,1 pkt), a wzrost nastąpił wyłącznie w produkcji półproduktów (o 6,9 pkt). Spodziewany jest spadek wielkości produkcji w nadchodzących miesiącach.

7. Poziom zamówień ogółem obniżył się o kolejne 3,6 pkt w ciągu miesiąca i wynosi -5,2 pkt. O spadku wielkości zamówień informują firmy prywatne i publiczne. Obecna wartość salda ogółem jest jednak wyższa od wartości sprzed roku o 18 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość IRGIND o 5,3 pkt niższa niż w październiku), a najmniej w produkcji półproduktów (o 2,8 pkt). Przewidywany jest dalszy spadek poziomu zamówień w najbliższych miesiącach.

8. Zwiększył się poziom zamówień eksportowych. Wartość salda w ciągu miesiąca wzrosła o 7,9 pkt, do poziomu -3,0 pkt. O wzroście informują tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda ogółem jest wyższa od wartości sprzed roku o 13,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wartości salda zanotowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zwiększyła się o 39,8 pkt), a spadek miał miejsce tylko w produkcji półproduktów (o 0,8 pkt). Producenci spodziewają się spadku wielkości zamówień eksportowych w kolejnych miesiącach.

9. Poziom zapasów zmniejszył się w ciągu miesiąca o 4,7 pkt. Spadek poziomu zapasów miał miejsce w firmach publicznych i prywatnych. Obecna wartość salda, -5,3 pkt, jest niższa od wartości sprzed roku o 0,2 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zapasów miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 13 pkt), a wzrost odnotowali wyłącznie producenci półproduktów (o 1,0 pkt). Firmy przewidują dalszy spadek wielkości zapasów w następnych miesiącach.

10. Ponownie podniósł się, choć mniej niż przed miesiącem, poziom cen wyrobów gotowych. Wartość salda zwiększyła się o 1,2 pkt. Wzrost odnotowały tylko firmy publiczne. Saldo ogółem w ostatnich miesiącach osiąga kolejne rekordy. Obecna jego wartość, 53 pkt, jest najwyższa w historii badania koniunktury przemysłowej i wyższa od wartości sprzed roku aż o 50,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu cen miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda wyższa niż w październiku o 19,8 pkt), a największy spadek w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 3,7 pkt). Spodziewany jest dalszy wzrost poziomu cen wyrobów gotowych w najbliższym okresie.

11. Saldo odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia zwiększyło swoją wartość w ciągu ostatniego miesiąca o 0,6 pkt. Wynosi ona obecnie -1,5 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 2,0 pkt. Wzrost poziomu zatrudnienia odnotowały tylko firmy publiczne. W prywatnych nie uległ on zmianie. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zatrudnienia miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda zwiększyła się o 14,7 pkt), a największy spadek w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 11,2 pkt). Prognozowany jest dalszy wzrost zatrudnienia w nadchodzących miesiącach; wartość salda prognostycznego jest równa 0,4 pkt.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw publicznych i prywatnych pogorszyła się. Wartość salda zmniejszyła się o 4,5 pkt i wynosi -11,4 pkt. W skali roku saldo zwiększyło swoją wartość o 5,3 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyła się sytuacja finansowa producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda obniżyła się o 7,7 pkt), a poprawę zanotowali wyłącznie producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 10,6 pkt). Przewiduje się nieznaczną poprawę sytuacji finansowej przetwórców w kolejnych miesiącach.

13. Pogorszyły się oceny ogólnej sytuacji gospodarczej kraju. Saldo zmniejszyło swoją wartość o 4,5 pkt, do wysokości -48,6 pkt. Pozostaje ona wyższa od wartości sprzed roku o 22,2 pkt. Gorzej stan gospodarki oceniają tylko firmy prywatne. Opinie przedsiębiorstw publicznych nie zmieniły się w porównaniu z październikiem. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyły się oceny producentów półproduktów (wartość salda spadła o 16,7 pkt), a najbardziej poprawiły opinie producentów dóbr inwestycyjnych (o 9,3 pkt). Ankietowani spodziewają się dalszego pogorszenia się ogólnej sytuacji w polskiej gospodarce w najbliższych miesiącach.

14. W skali kwartału miał miejsce spadek poziomu produkcji na eksport. Wartość salda obniżyła się o 1,9 pkt, do wysokości 7,8 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 14,1 pkt. Spadek wielkości produkcji eksportowej odnotowały tylko firmy publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda

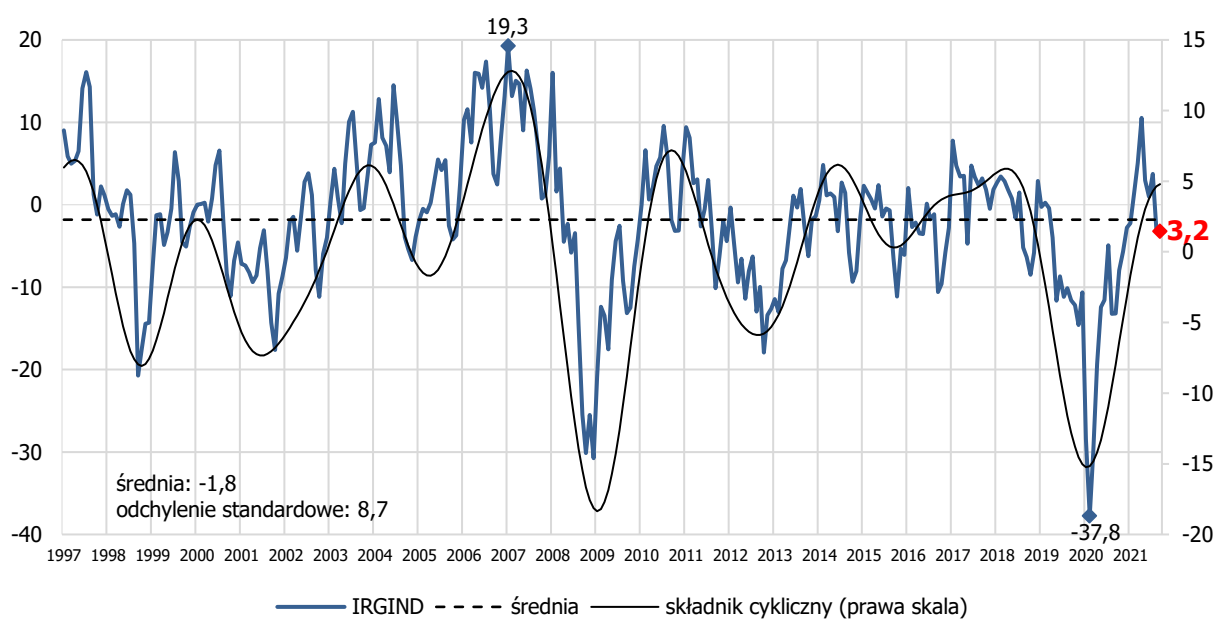
zmniejszyła się o 28,8 pkt), a największy wzrost w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 27,7 pkt). Przewidywany jest dalszy spadek wielkości produkcji na eksport w następnym kwartale.

15. Zmniejszeniu się poziomu produkcji eksportowej towarzyszy wzrost jej konkurencyjności i spadek względnych korzyści z eksportu.

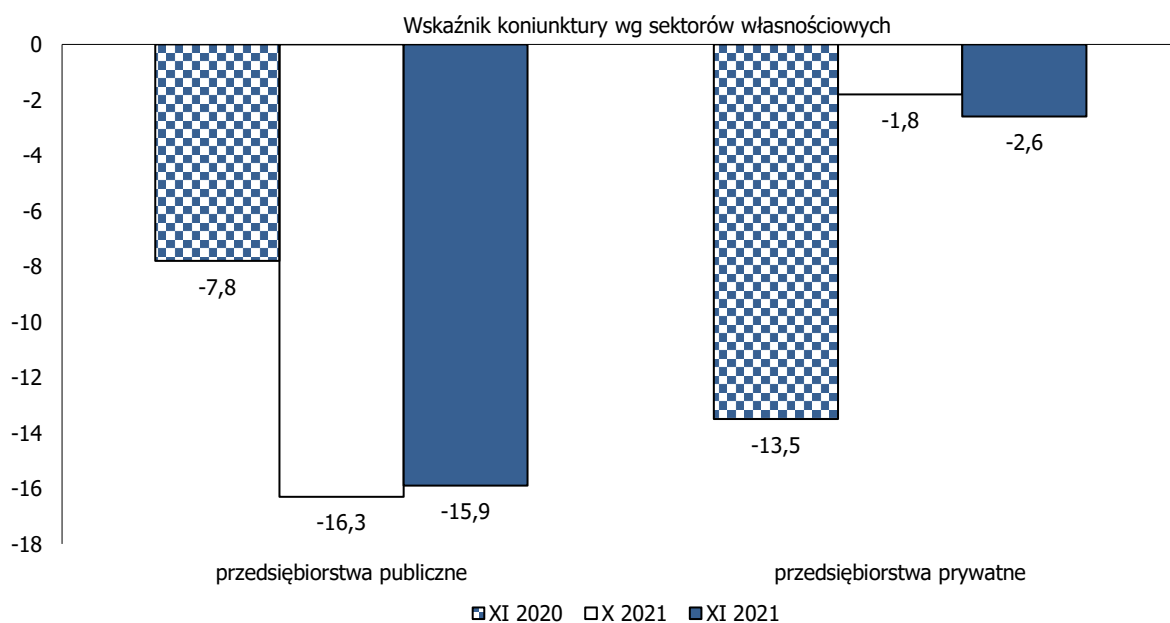
16. Po raz kolejny wzrósł jednostkowy koszt produkcji. W ciągu kwartału saldo zwiększyło swoją wartość o 9,0 pkt, do rekordowej wysokości 81,1 pkt, wyższej od wartości sprzed roku o 43,1 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost kosztów przeciętnych odnotowano w produkcji półproduktów (wartość salda wyższa niż w sierpniu o 15,3 pkt), a spadek miał miejsce jedynie u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 0,2 pkt). Firmy spodziewają się niewielkiego spadku przeciętnego kosztu produkcji w najbliższej przyszłości.

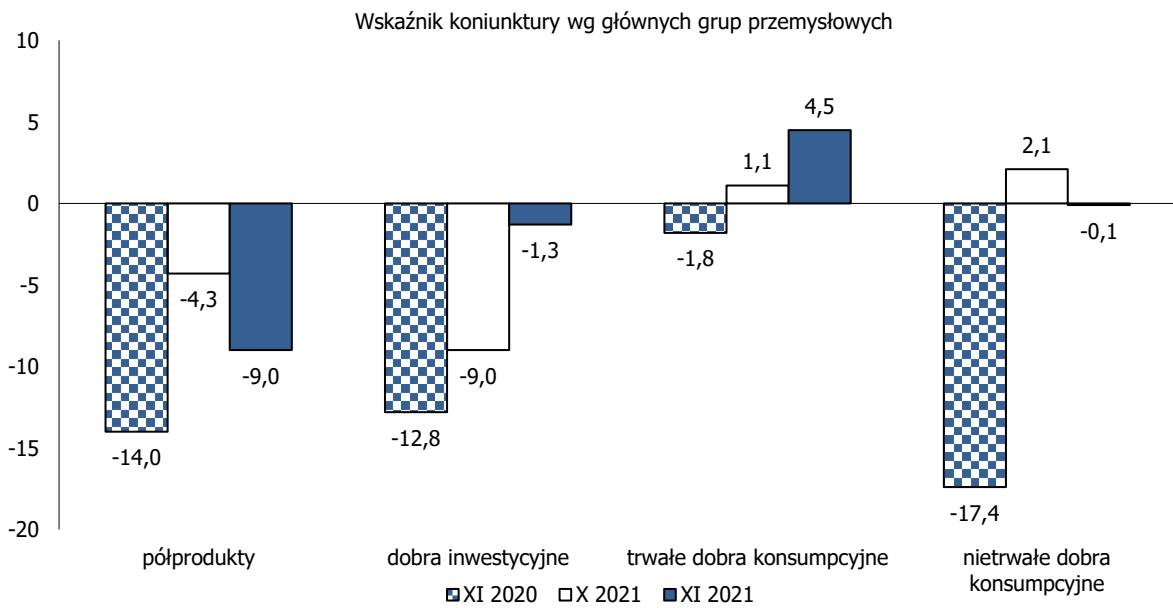
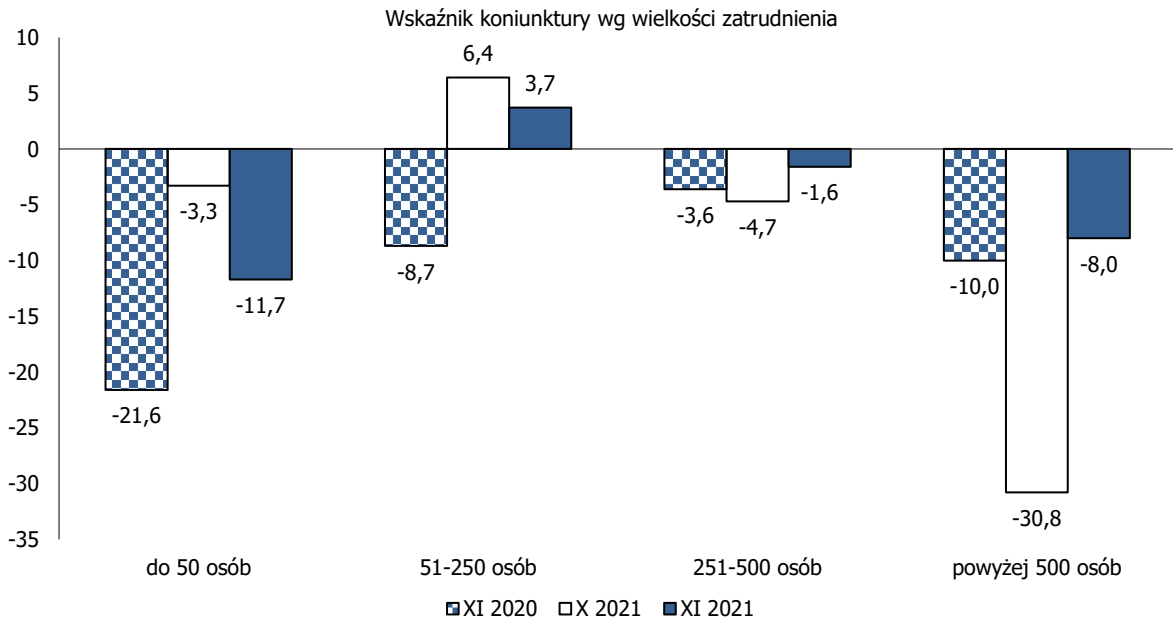
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

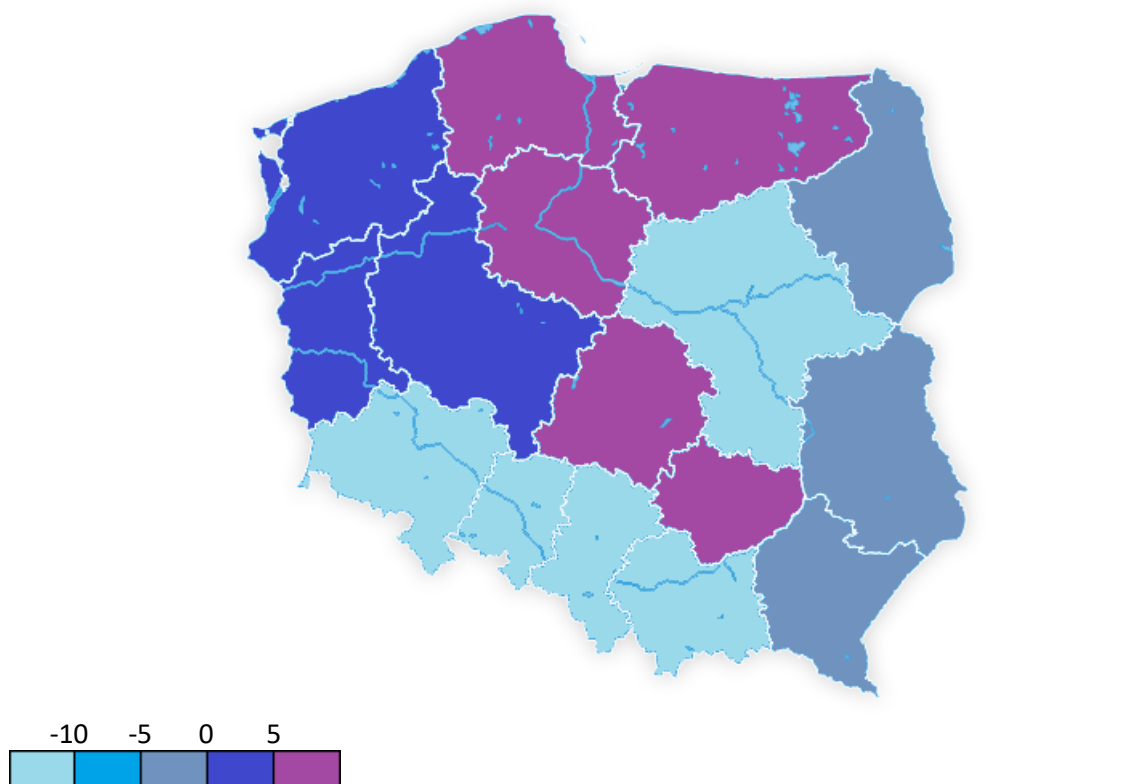
składowe salda	XI'20	VII'21	VIII'21	IX'21	X'21	XI'21
1. wielkość produkcji – przewidywania	-21,5	9,7	10,5	5,9	-7,7	-9,8
2. wielkość zamówień – stan	-23,2	-3,0	-6,9	4,3	-1,6	-5,2
3. zapasy - stan	-5,1	-2,2	0,7	-1,0	-0,6	-5,3
wskaźnik koniunktury (IRGIND): (1.+2.-3.)/3	-13,2	3,0	1,0	3,7	-2,9	-3,2

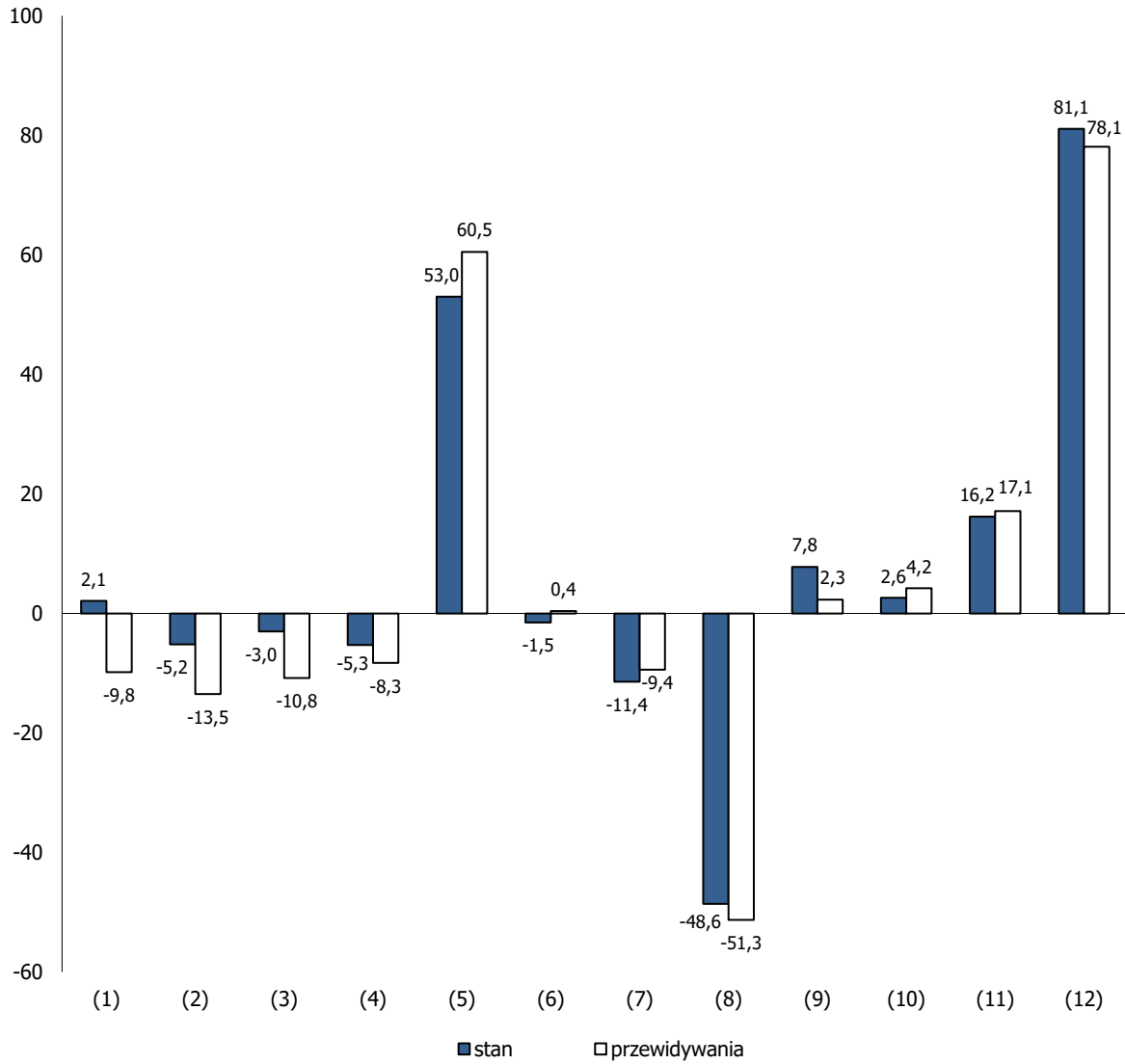

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	XI 2020	X 2021	XI 2021
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-20,4	-7,6	-10,9
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-19,2	13,4	2,9
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-6,5	-6,1	-11,5
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-4,3	3,4	8,0
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-19,0	-2,5	8,6
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-14,7	-15,9	-4,8
Województwo mazowieckie	-22,3	-3,6	-12,4

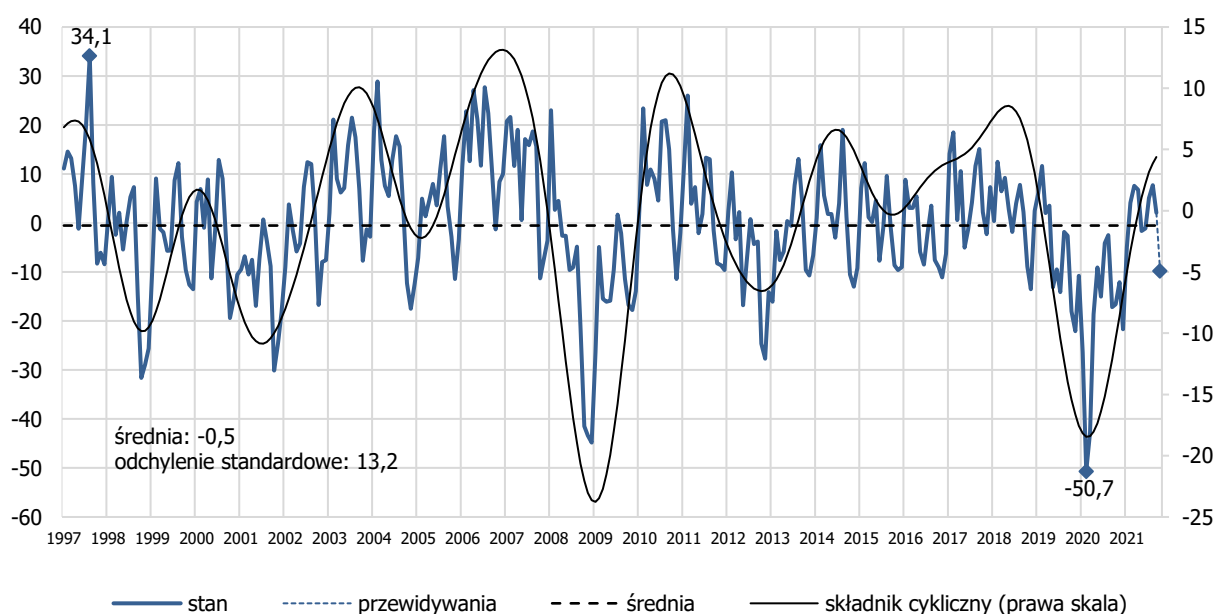
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

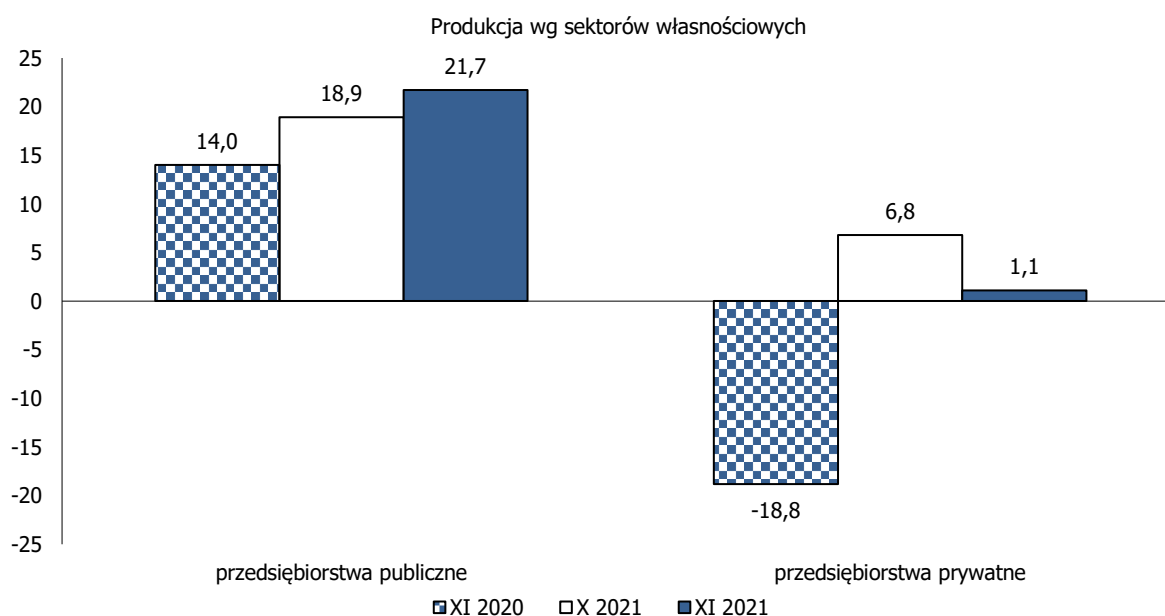
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

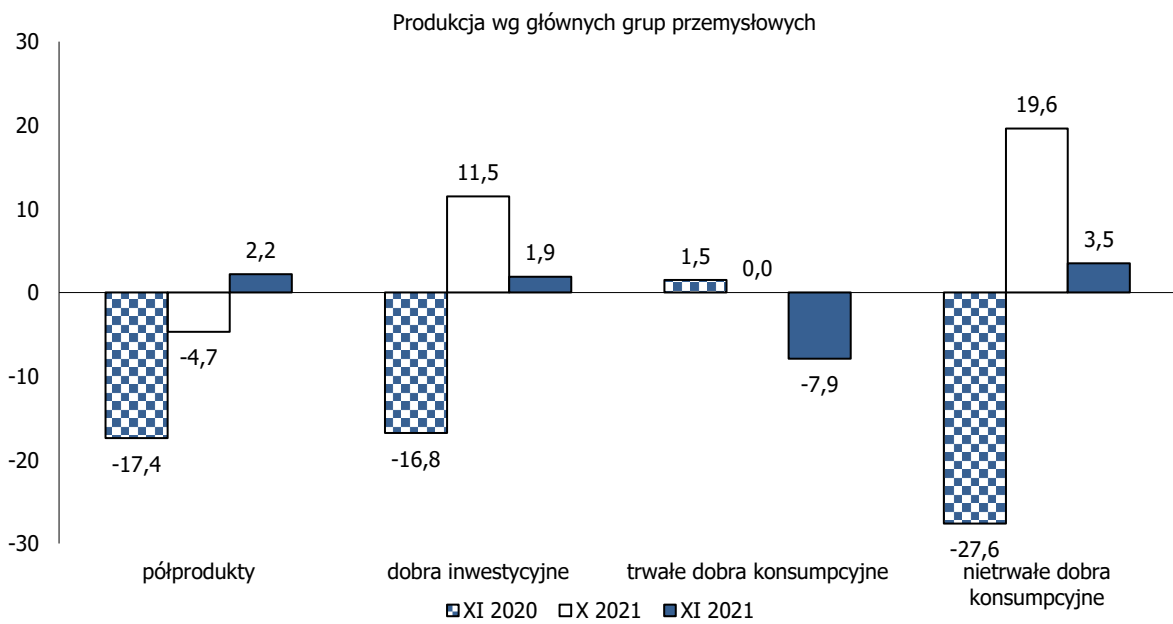
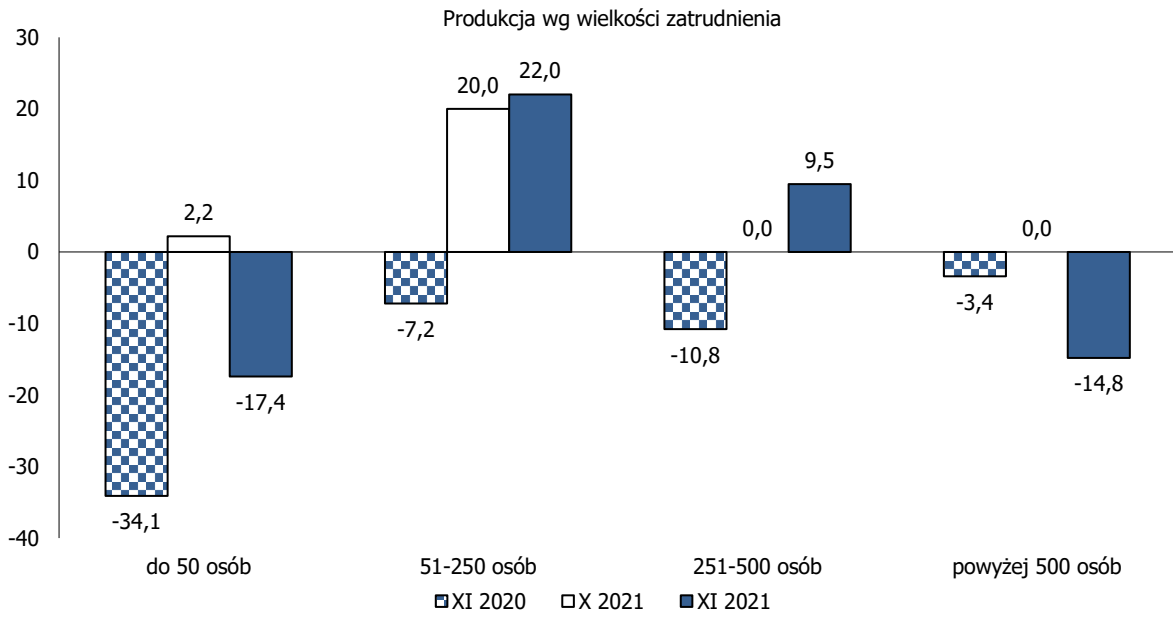
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

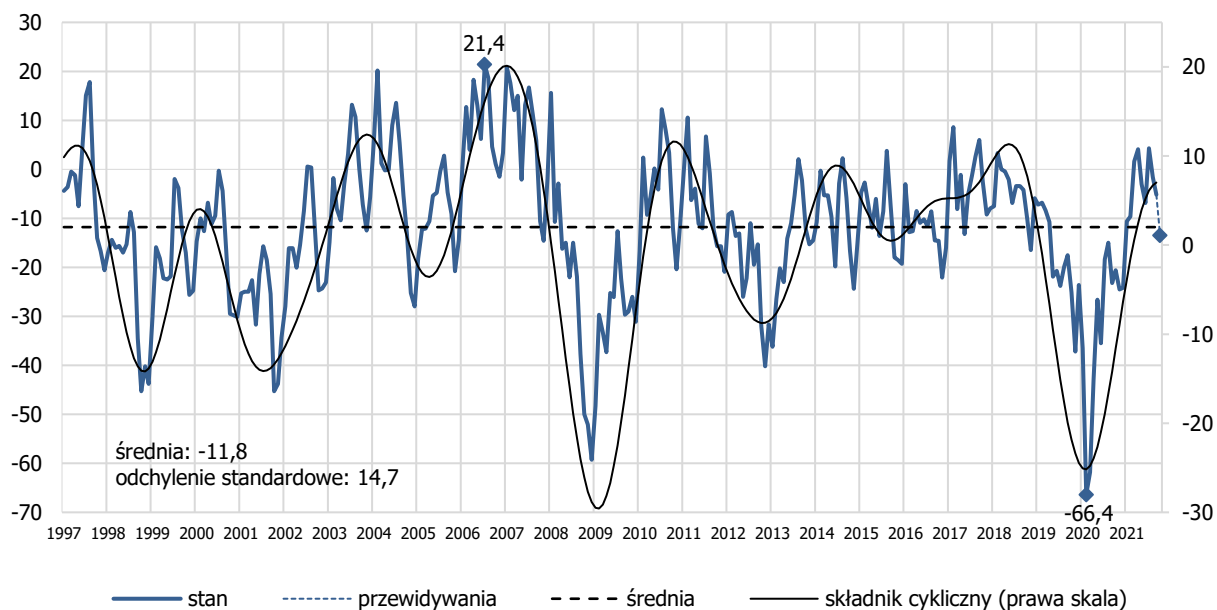

	XI'20	VIII'21	IX'21	X'21	XI'21	przewidywania
wzrost	16,5	23,2	26,3	24,4	23,6	19,8
brak zmiany	49,8	52,5	52,5	58,9	54,8	50,5
spadek	33,7	24,3	21,2	16,7	21,5	29,6
saldo (1.-3.)	-17,2	-1,1	5,1	7,7	2,1	-9,8

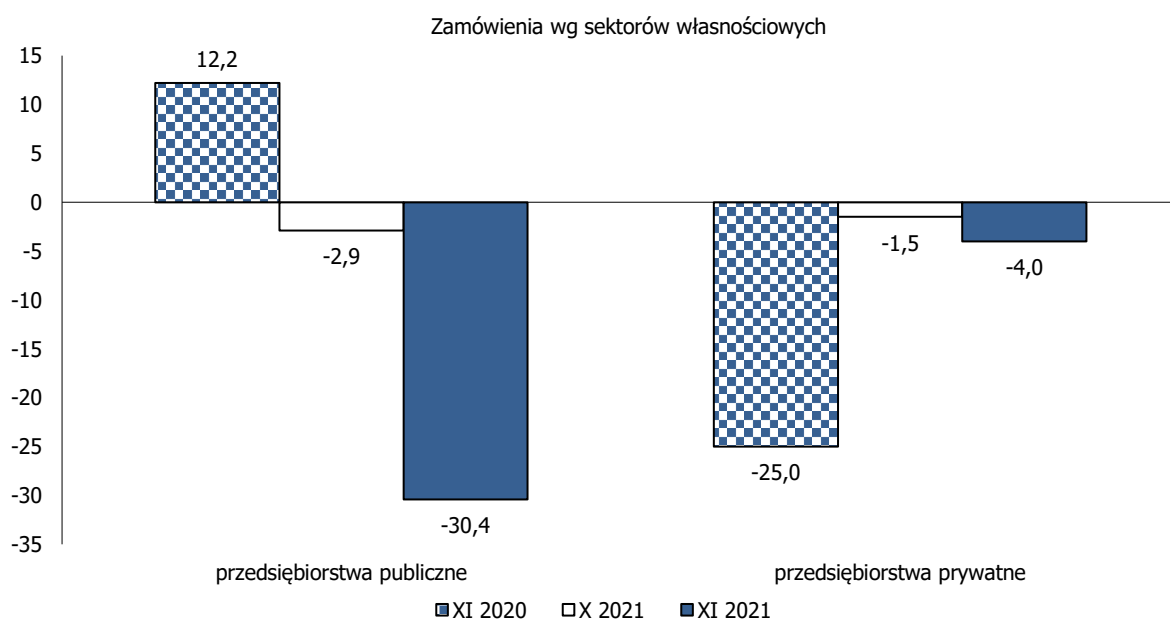

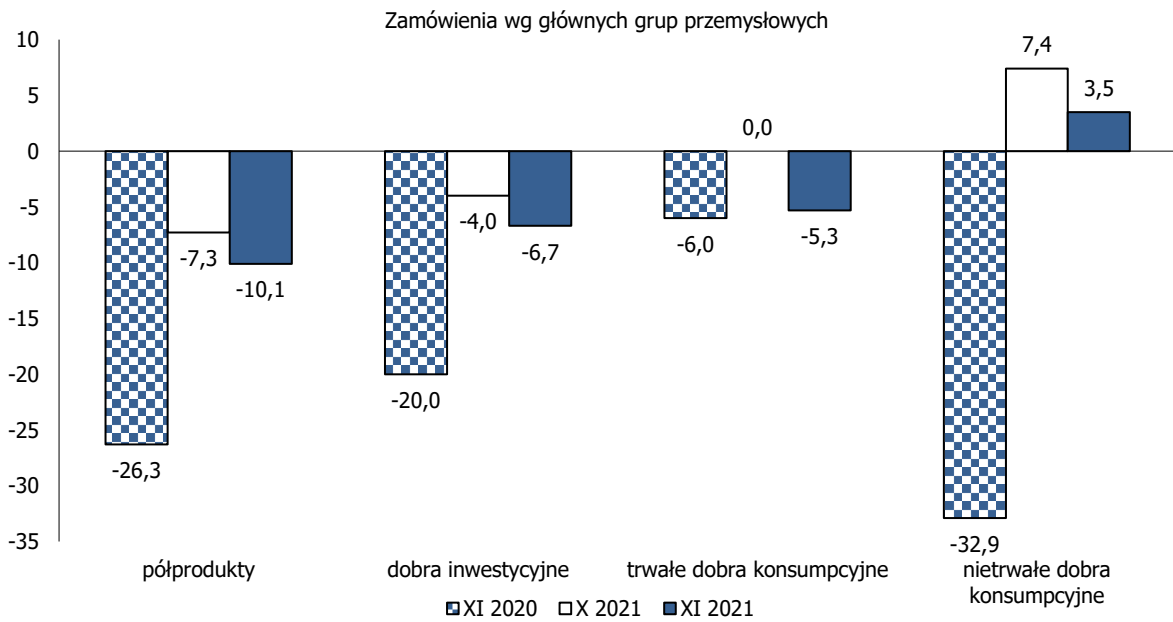
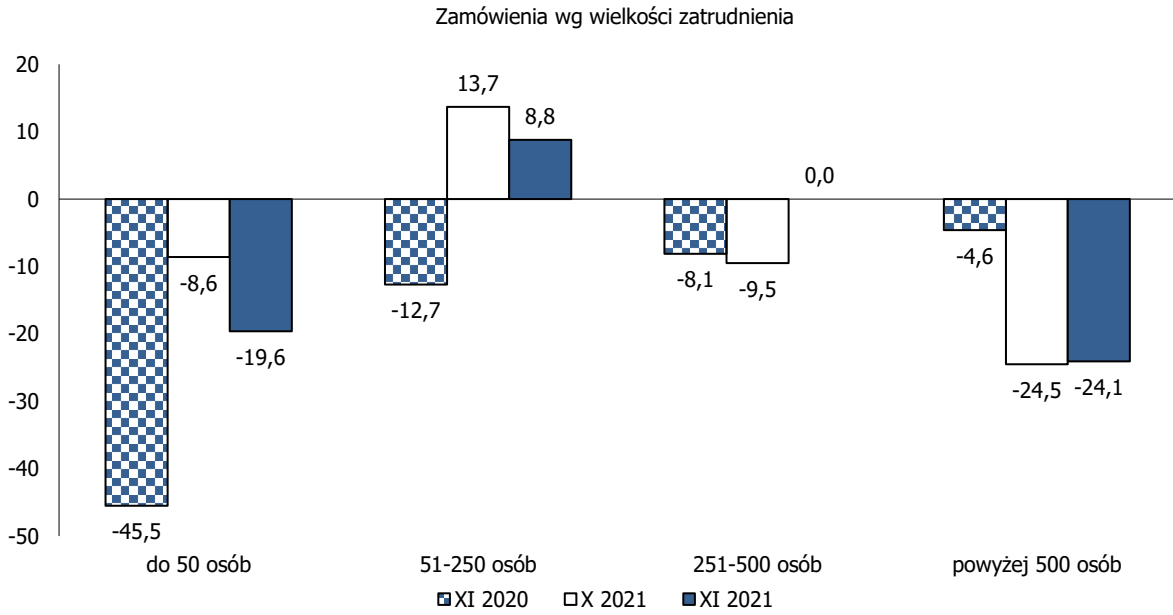

2. Zamówienia ogółem

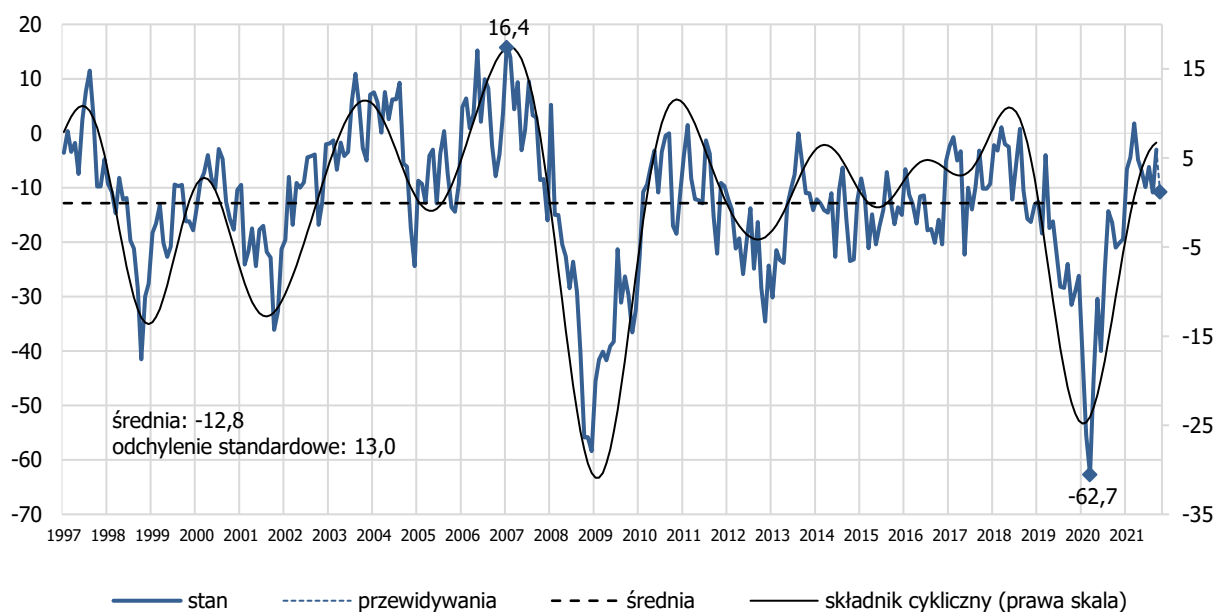

	XI'20	VIII'21	IX'21	X'21	XI'21	przewidywania
wzrost	14,6	22,8	26,0	23,1	20,7	16,2
brak zmiany	47,6	47,5	52,4	52,1	53,3	54,1
spadek	37,8	29,7	21,7	24,7	25,9	29,7
saldo (1.-3.)	-23,2	-6,9	4,3	-1,6	-5,2	-13,5

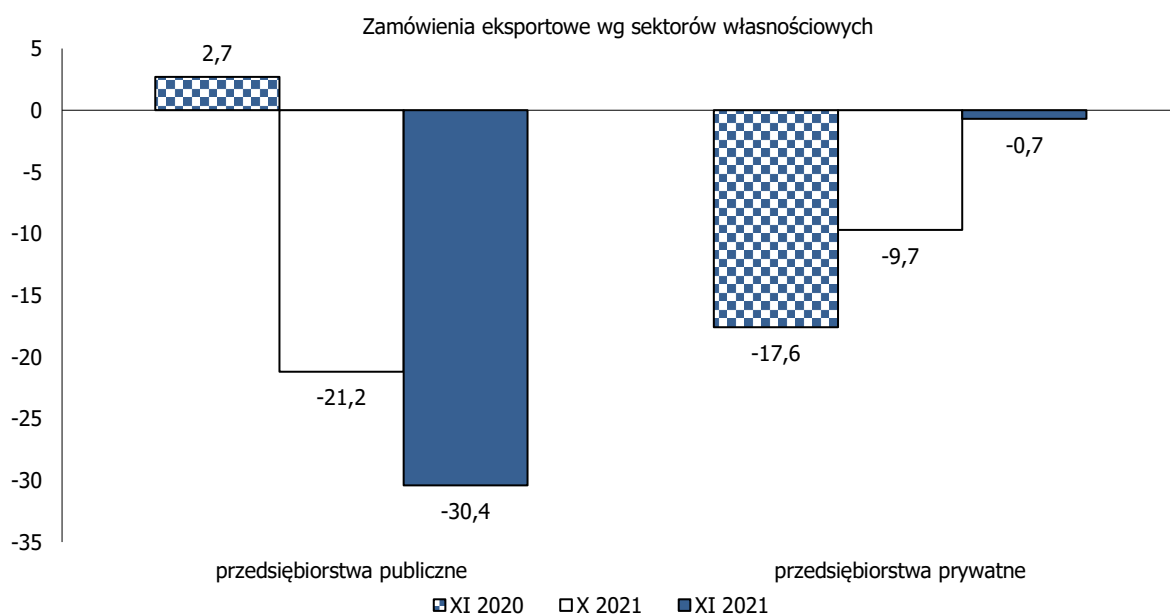

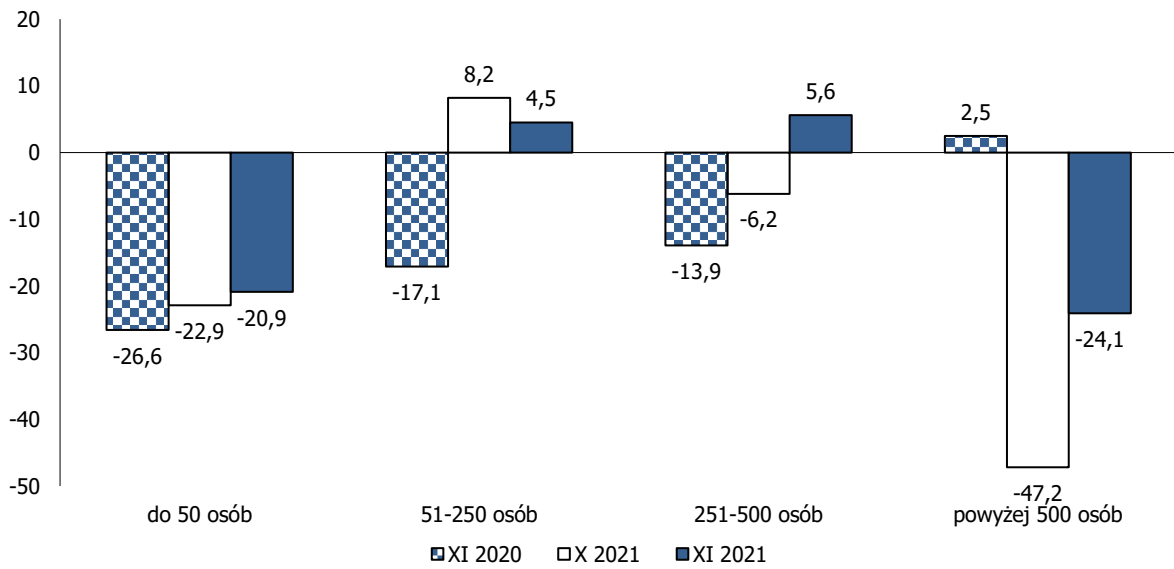
3. Zamówienia eksportowe

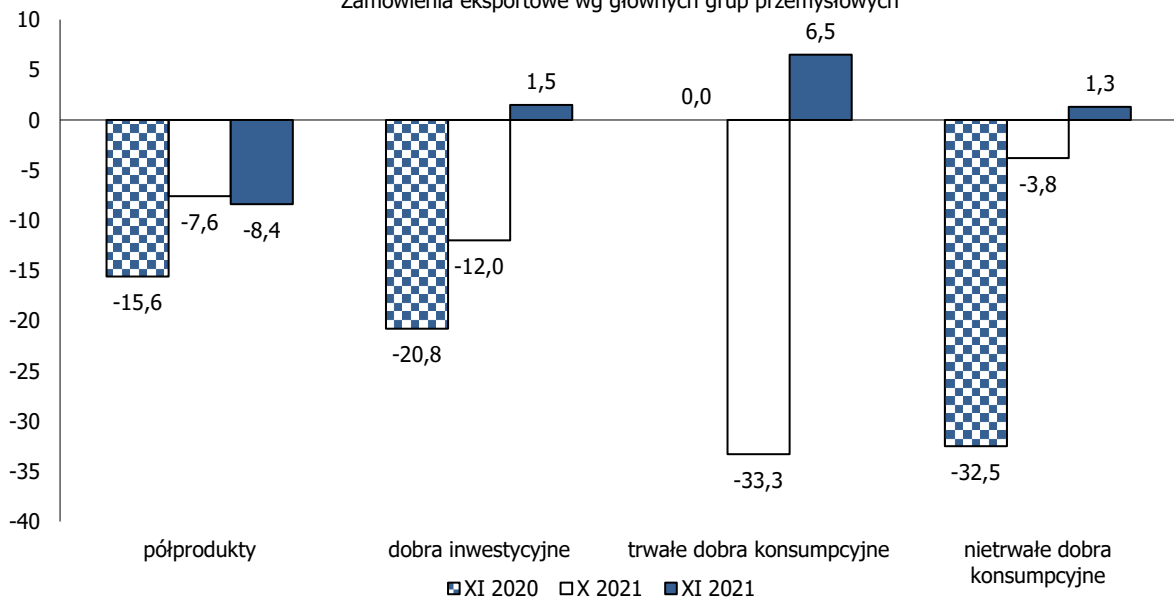
	XI'20	VIII'21	IX'21	X'21	XI'21	przewidywania
wzrost	15,7	17,1	19,3	17,3	20,6	15,2
brak zmiany	52,1	55,8	55,1	54,5	55,8	58,9
spadek	32,1	27,0	25,5	28,2	23,6	25,9
nie dotyczy	16,4	23,4	25,9	54,8	24,3	24,9
saldo (1.-3.)	-16,4	-9,9	-6,2	-10,9	-3,0	-10,8

Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

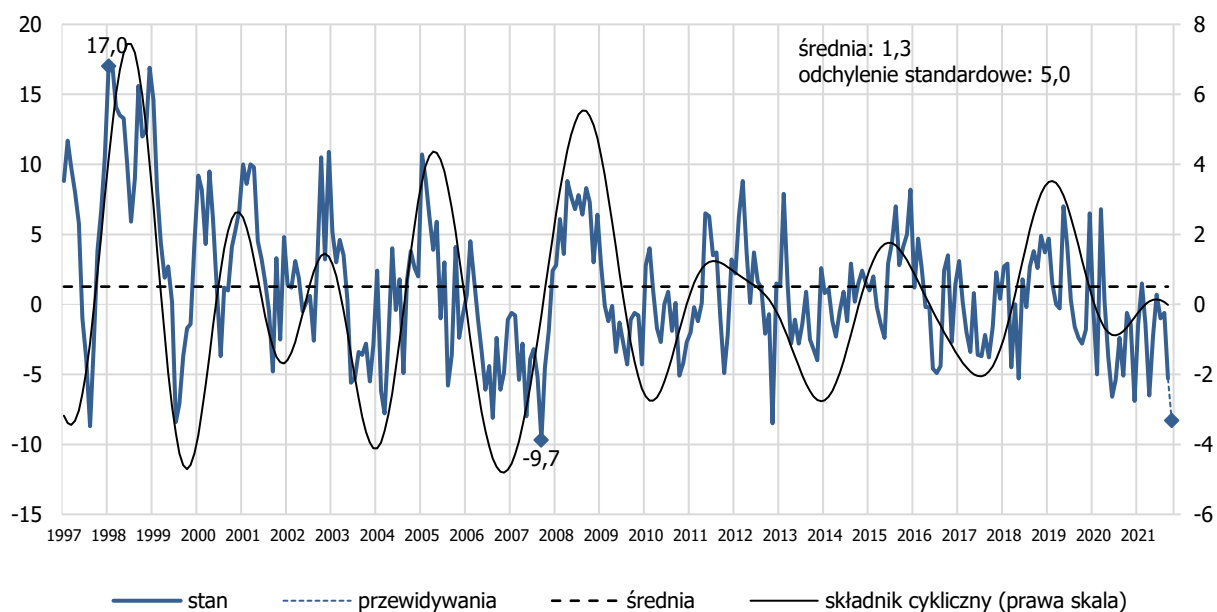

Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

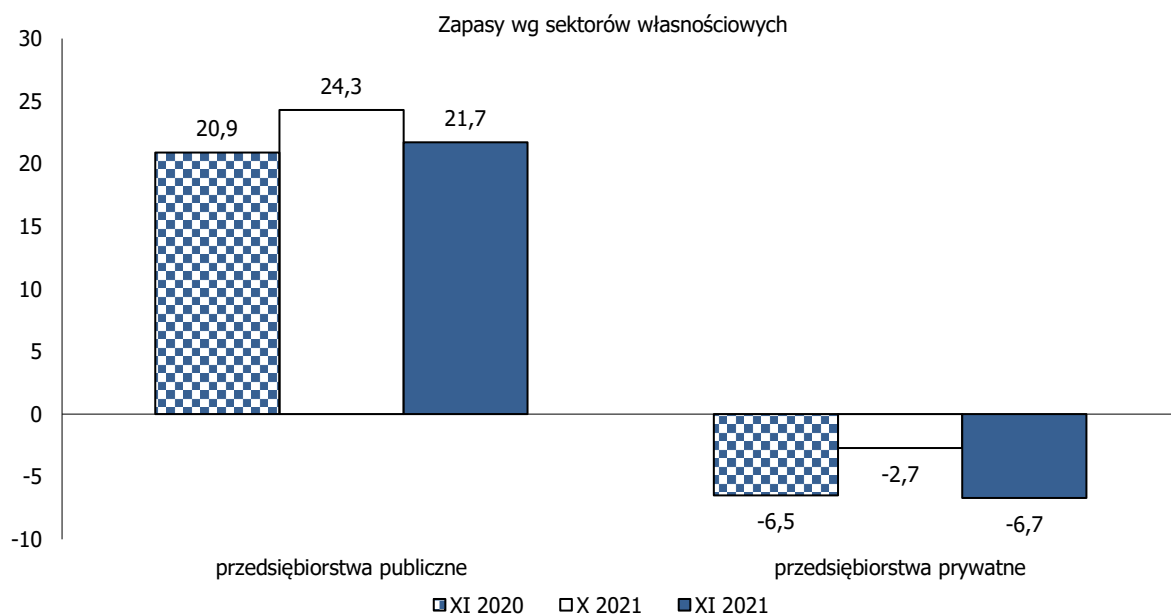

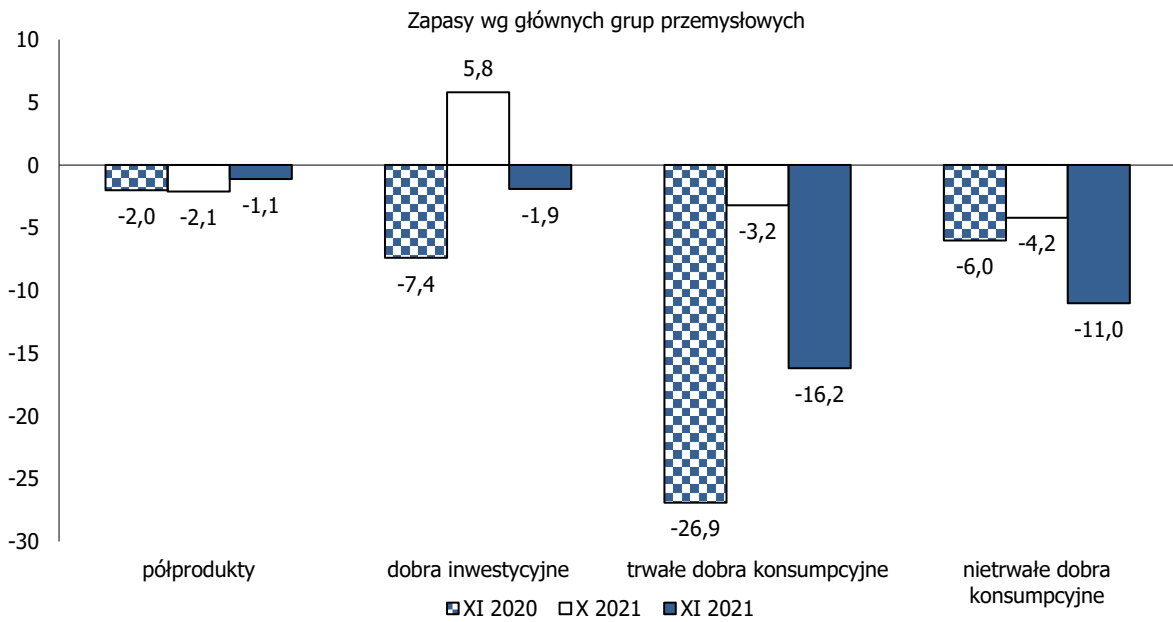
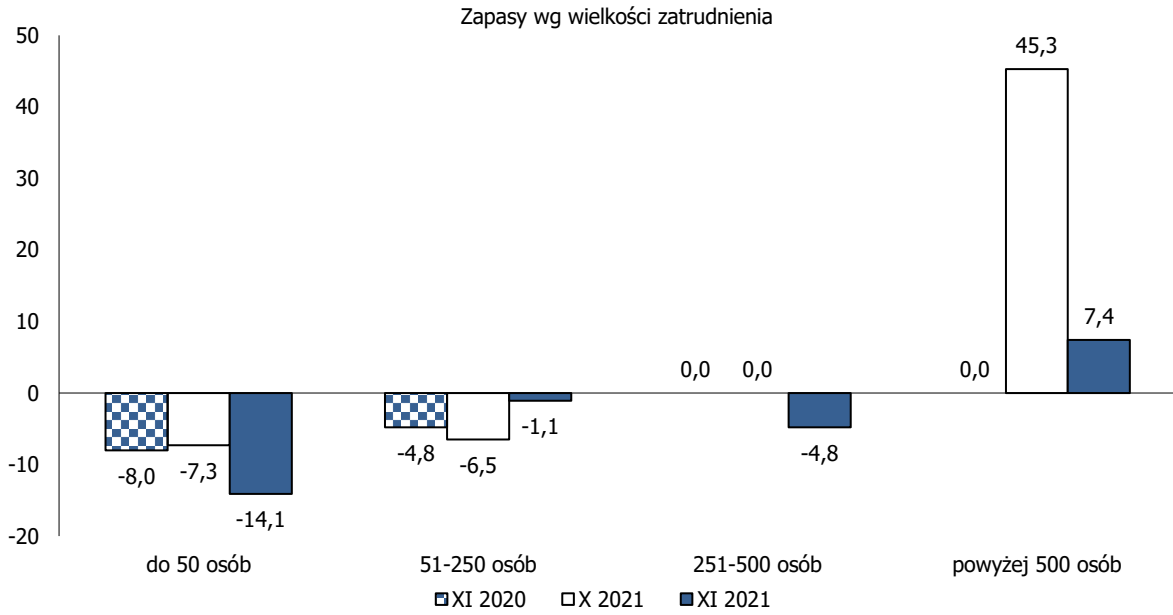

4. Zapasy

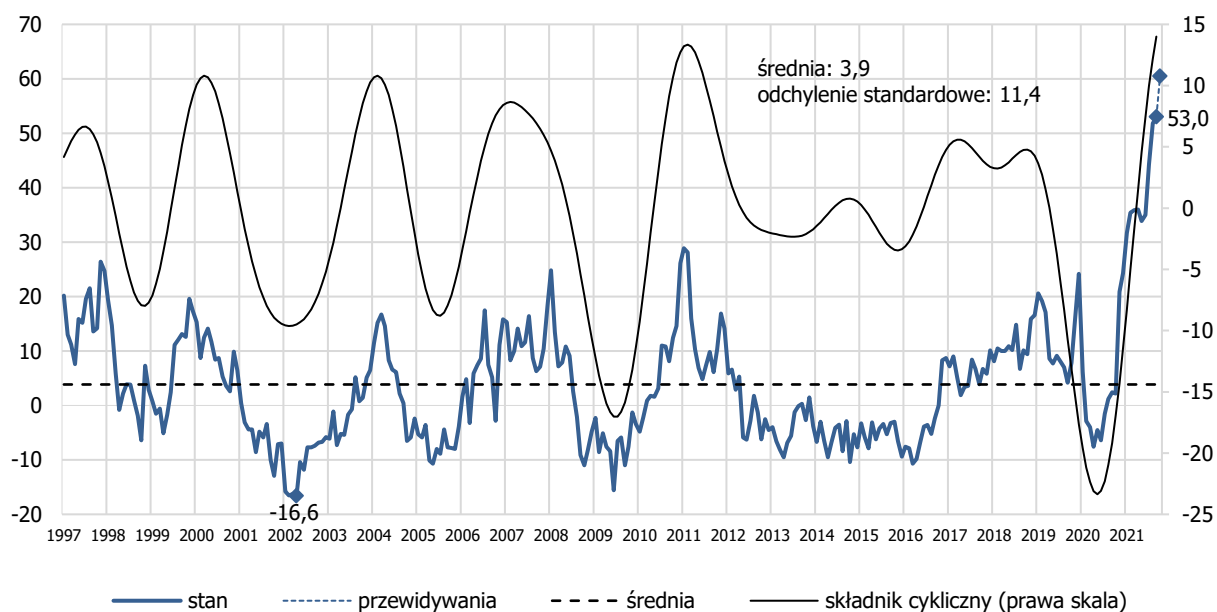

	XI'20	VIII'21	IX'21	X'21	XI'21	przewidywania
wzrost	10,3	16,2	14,8	16,1	10,5	8,5
brak zmiany	74,3	68,3	69,3	67,1	73,7	74,6
spadek	15,4	15,5	15,9	16,7	15,8	16,9
saldo (1.-3.)	-5,1	0,7	-1,0	-0,6	-5,3	-8,3

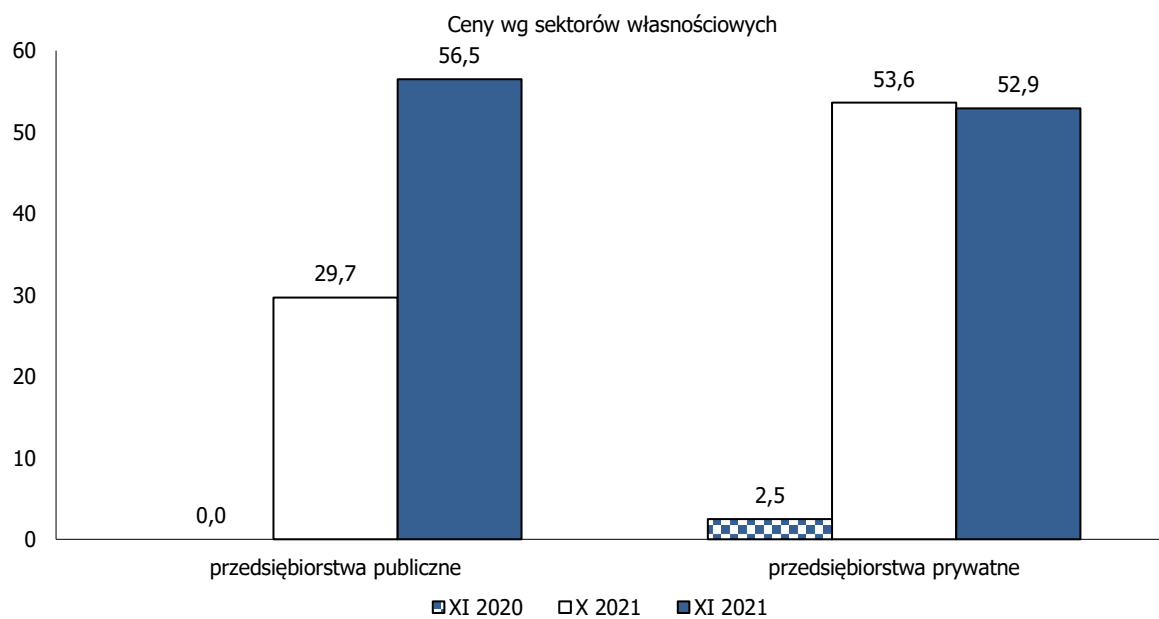

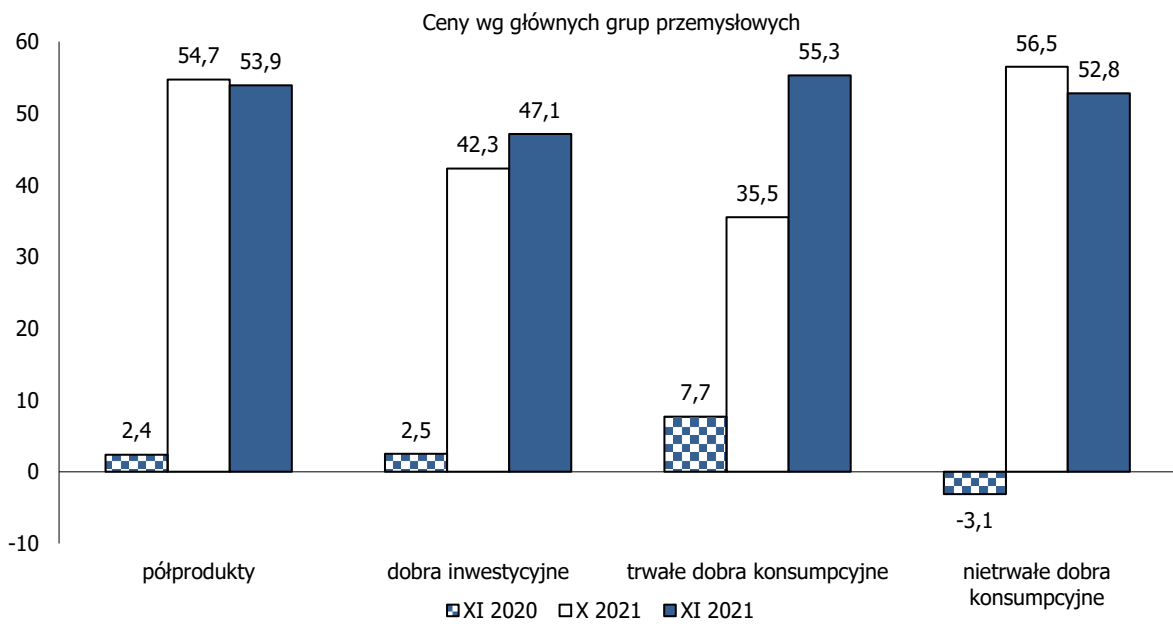
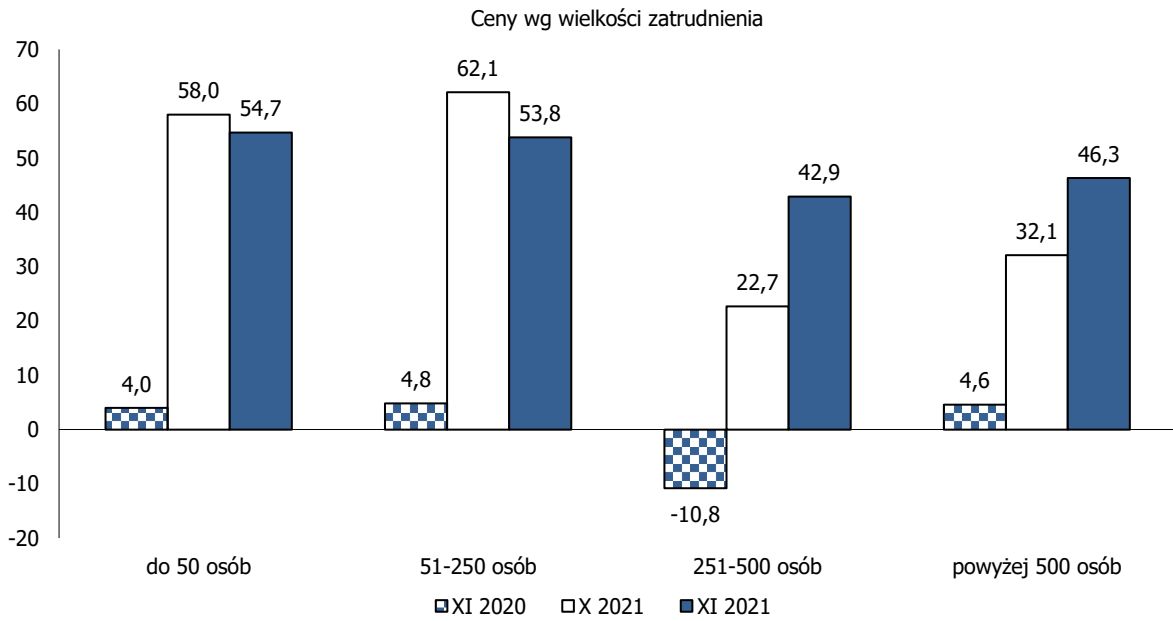

5. Ceny

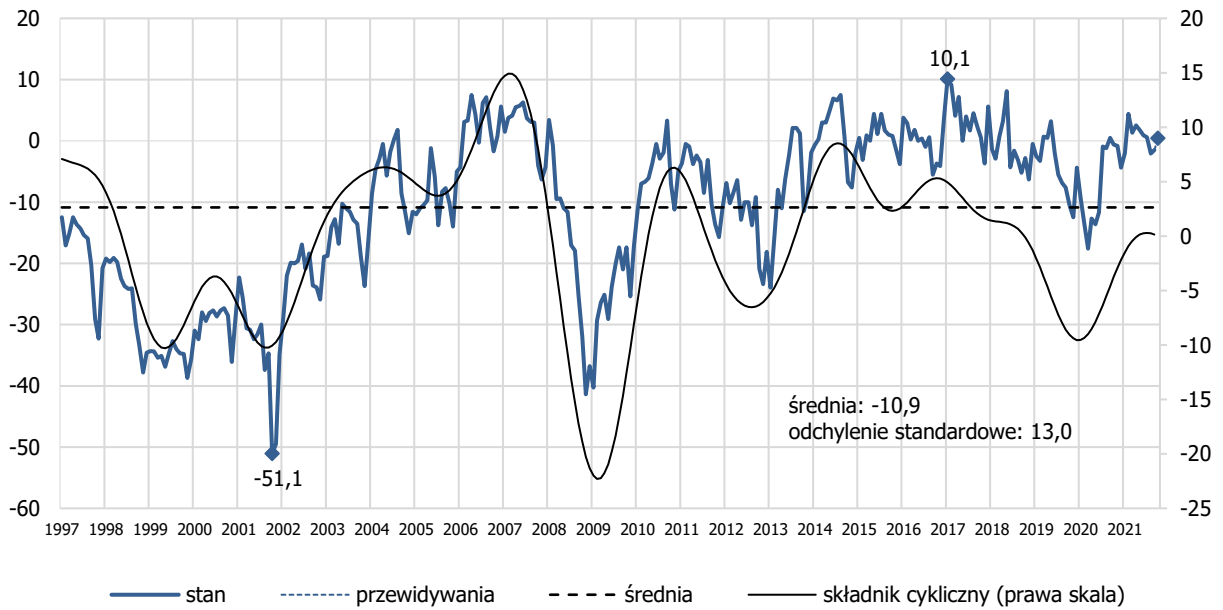

	XI'20	VIII'21	IX'21	X'21	XI'21	przewidywania
wzrost	8,4	38,4	47,3	53,5	55,1	63,4
brak zmiany	85,6	58,2	49,6	44,9	42,8	33,7
spadek	6,0	3,4	3,1	1,6	2,1	2,9
saldo (1.-3.)	2,4	35,0	44,2	51,8	53,0	60,5

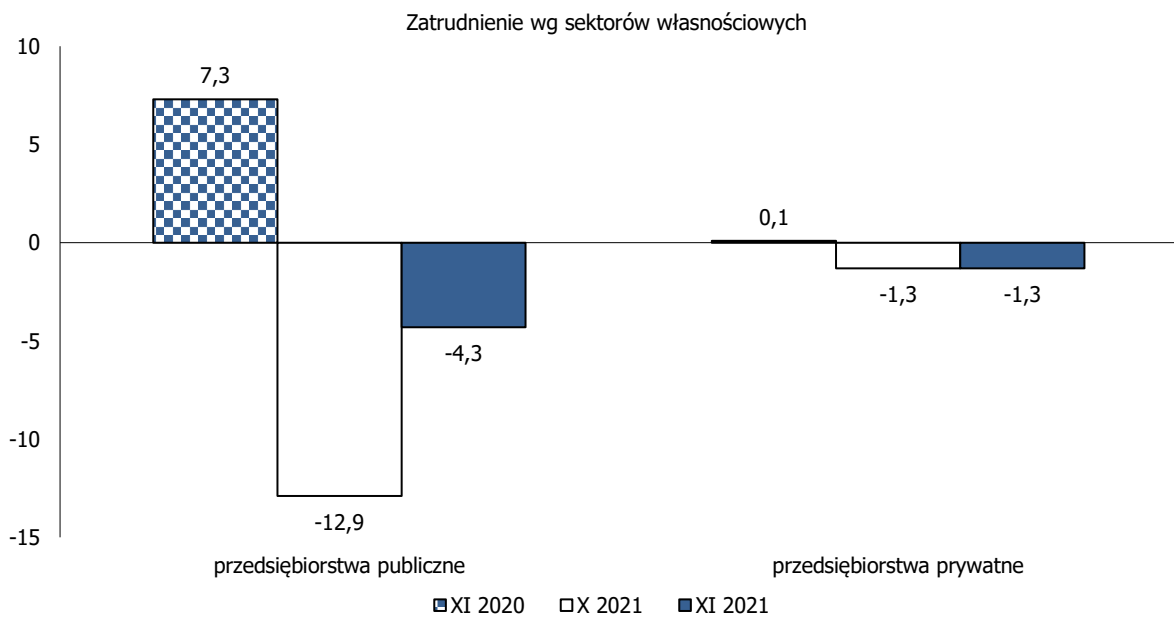

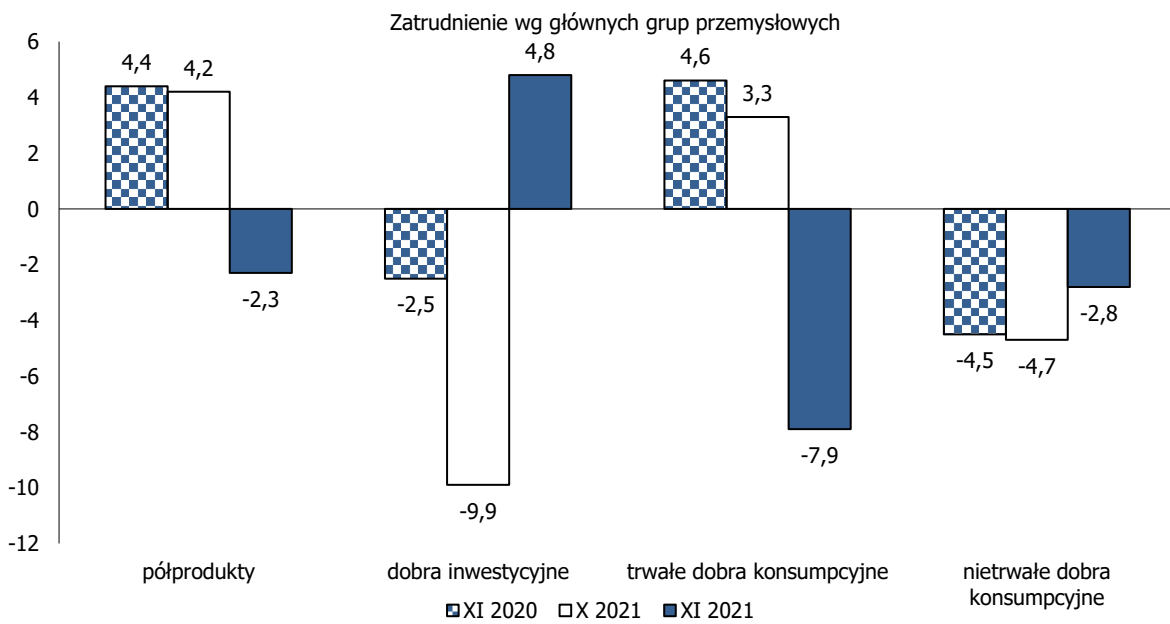
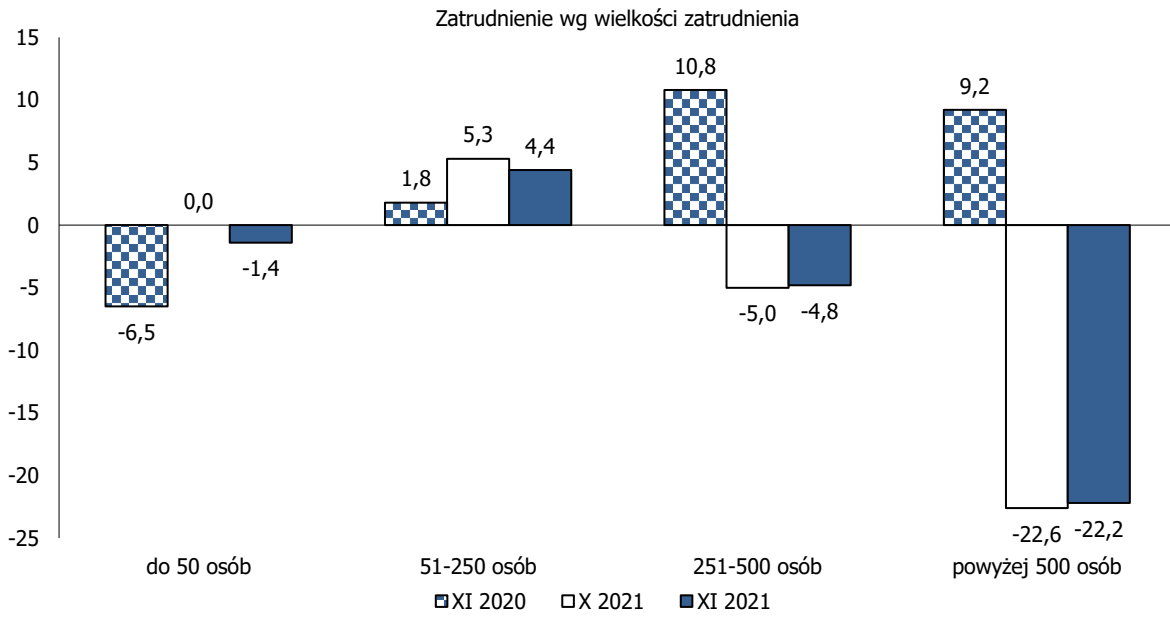

6. Zatrudnienie

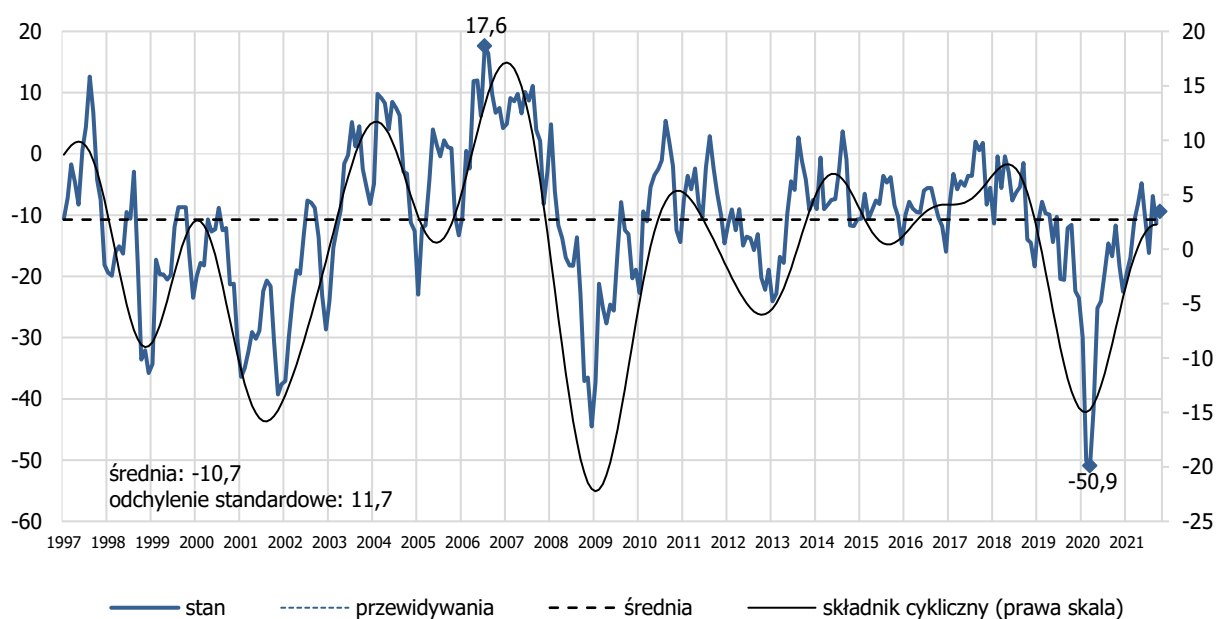

	XI'20	VIII'21	IX'21	X'21	XI'21	przewidywania
wzrost	10,9	14,1	13,8	11,3	9,9	15,4
brak zmiany	78,8	72,6	72,9	75,3	78,8	69,6
spadek	10,4	13,2	13,2	13,4	11,3	15,0
saldo (1.-3.)	0,5	0,9	0,6	-2,1	-1,5	0,4

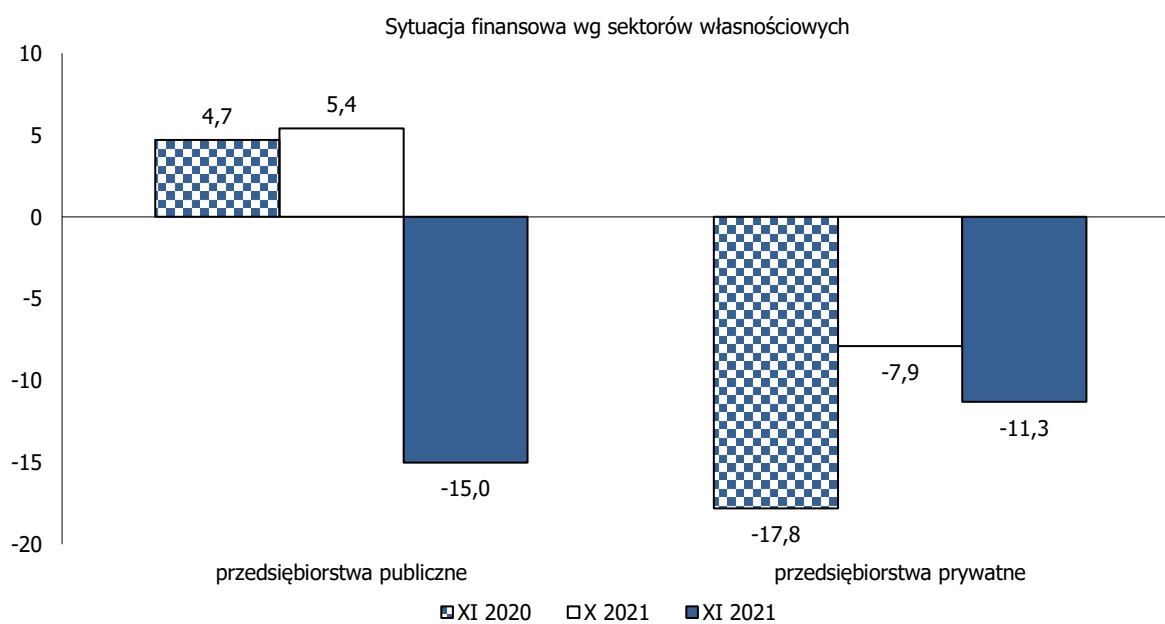

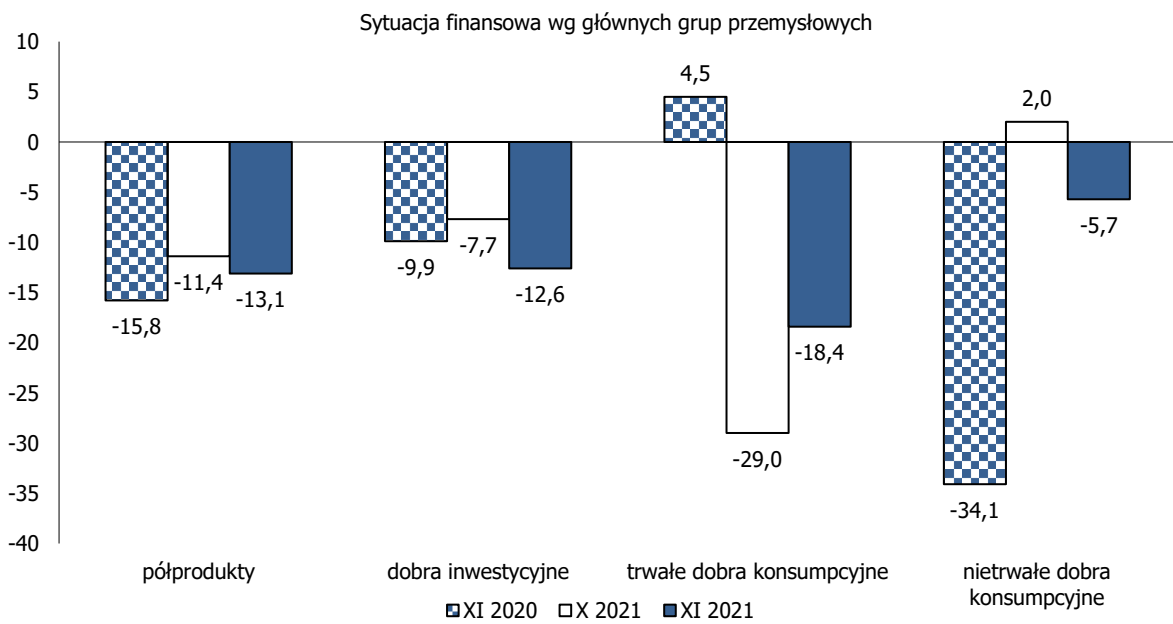
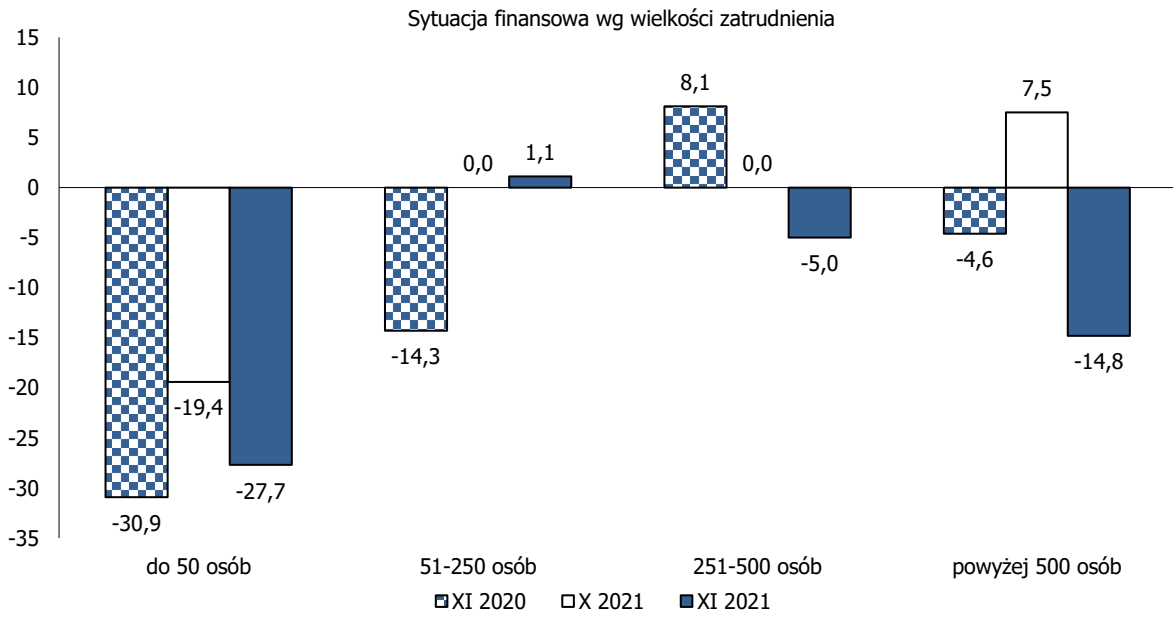

7. Sytuacja finansowa

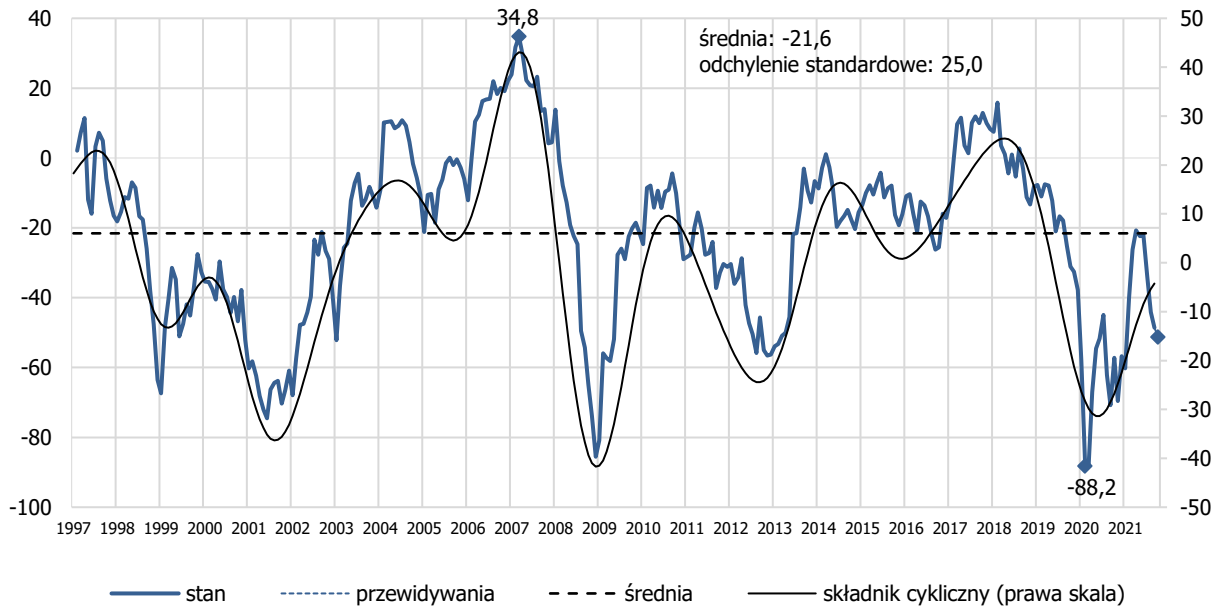
	XI'20	VIII'21	IX'21	X'21	XI'21	przewidywania
poprawa	9,9	12,0	9,7	16,3	10,4	15,3
brak zmiany	63,5	65,1	64,5	60,6	67,8	60,0
pogorszenie	26,6	22,9	25,8	23,2	21,8	24,7
saldo (1.-3.)	-16,7	-10,9	-16,2	-6,9	-11,4	-9,4

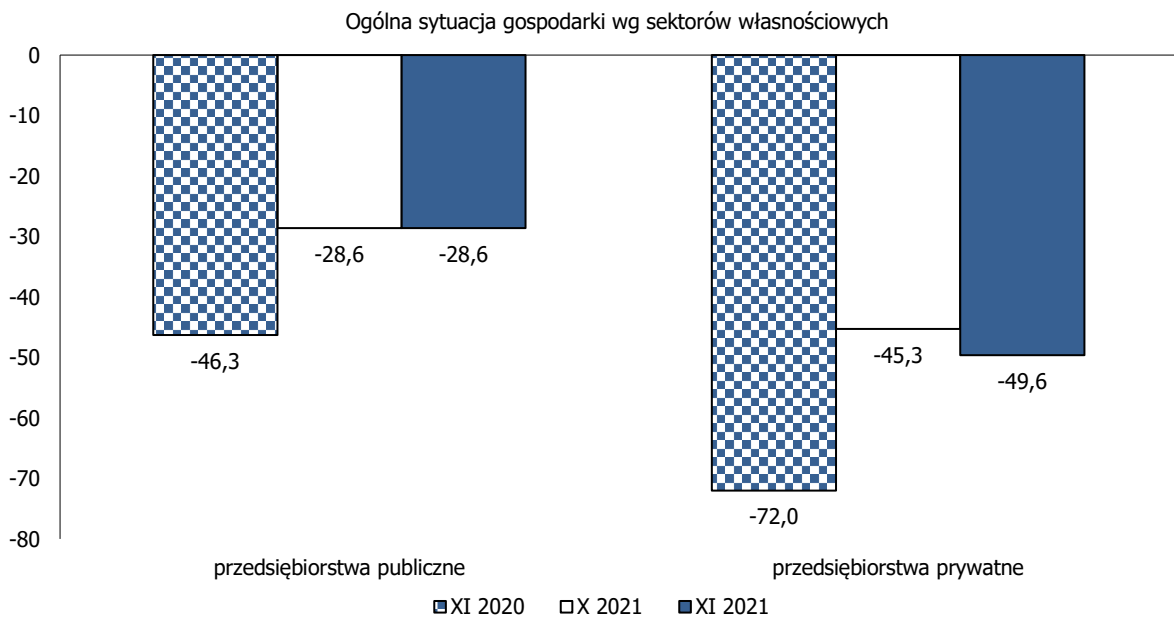

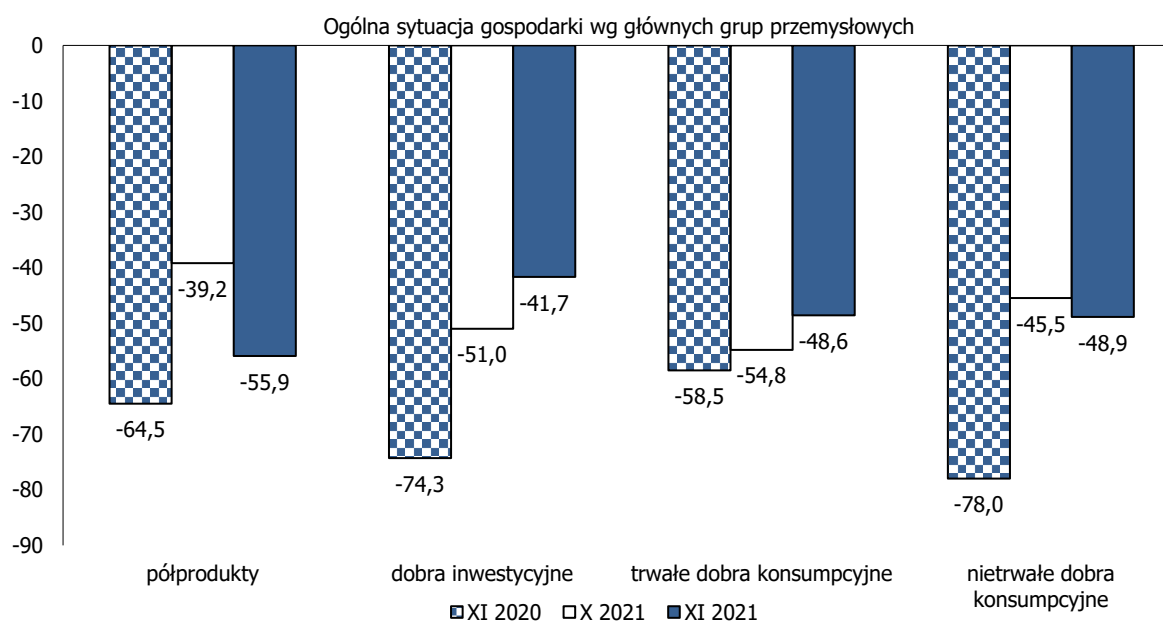
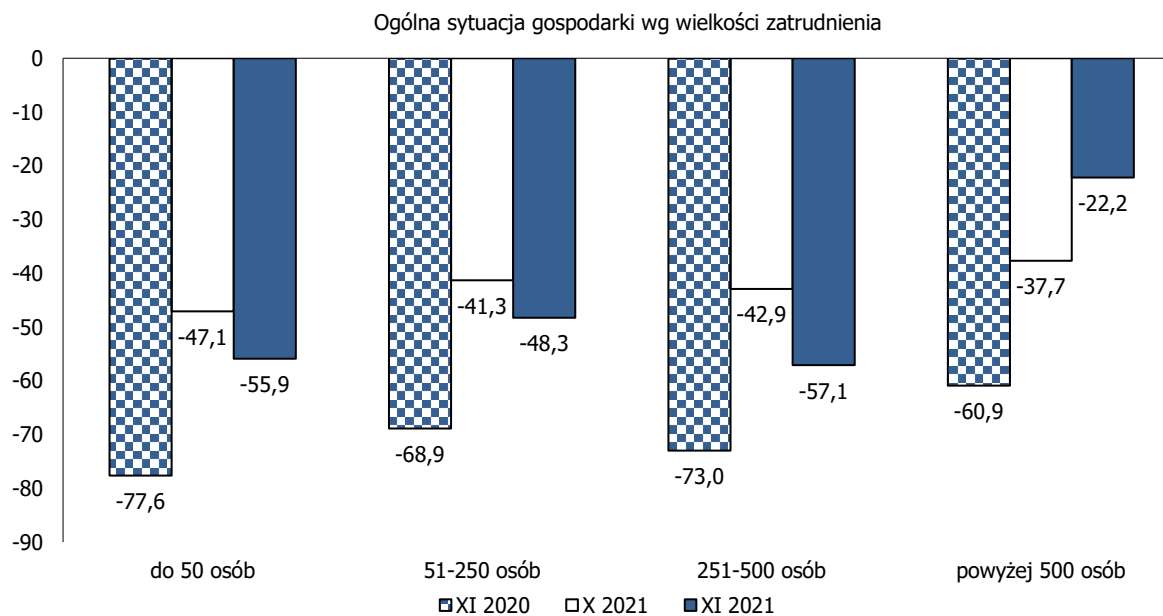

8. Ogólna sytuacja gospodarki

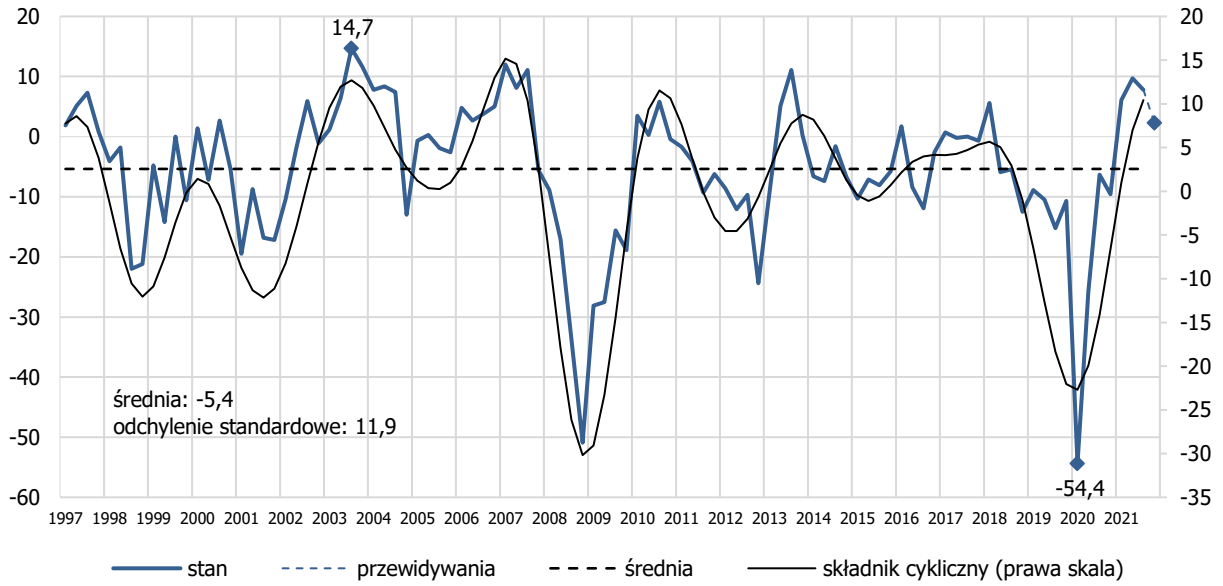

	XI'20	VIII'21	IX'21	X'21	XI'21	przewidywania
poprawa	1,4	12,2	8,1	5,8	5,9	7,7
brak zmiany	26,5	53,6	49,8	44,3	39,5	33,3
pogorszenie	72,1	34,3	42,1	49,9	54,6	59,0
saldo (1.-3.)	-70,8	-22,1	-34,0	-44,1	-48,6	-51,3

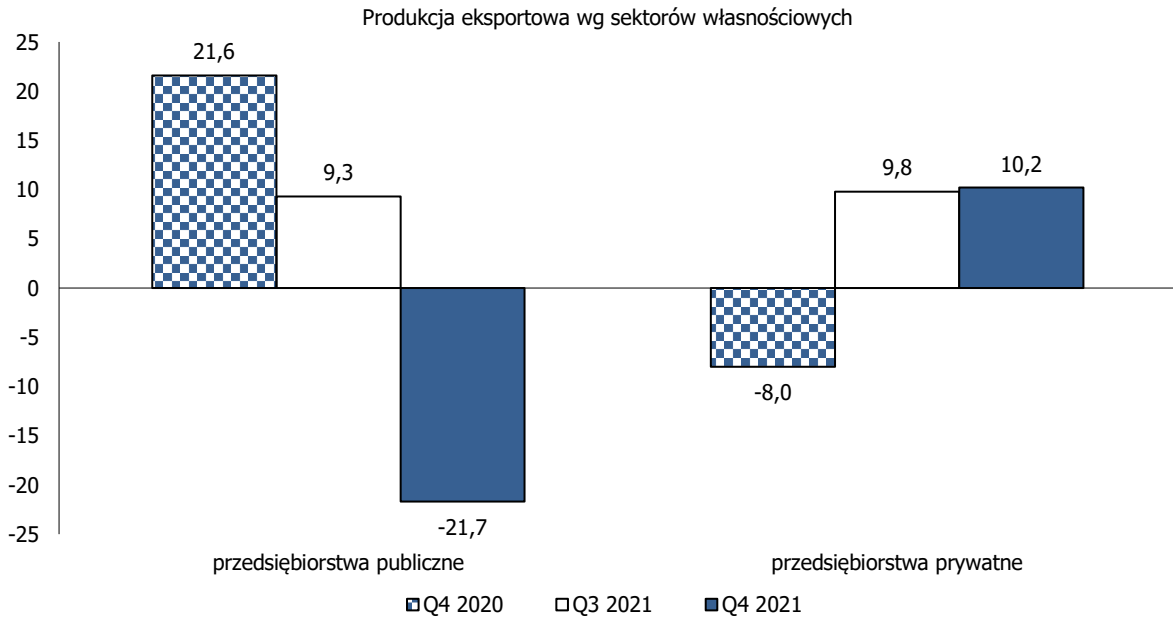

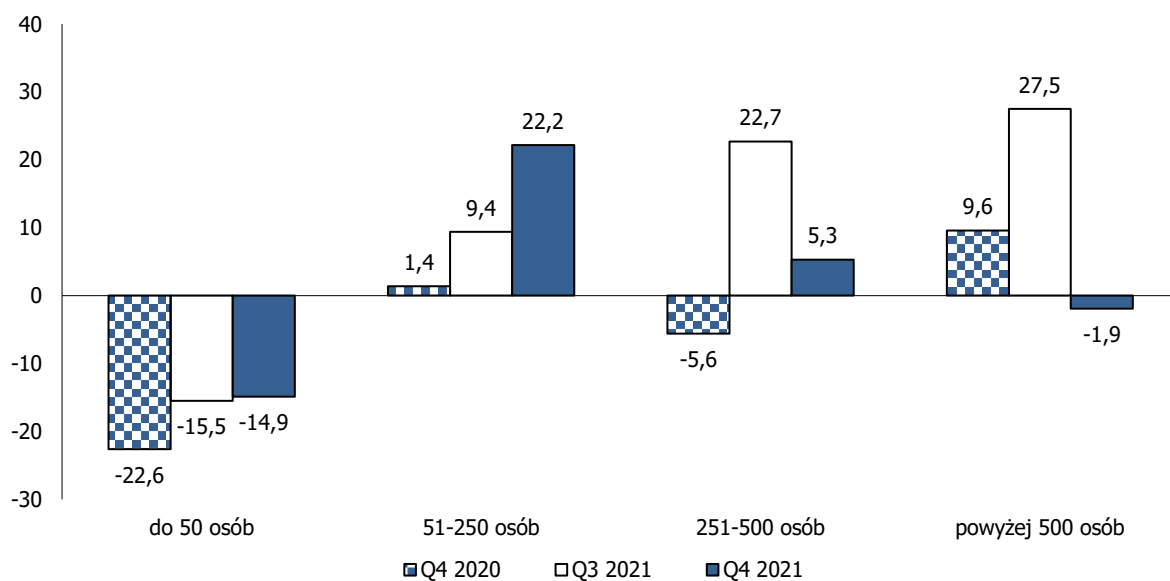
9. Produkcja na eksport

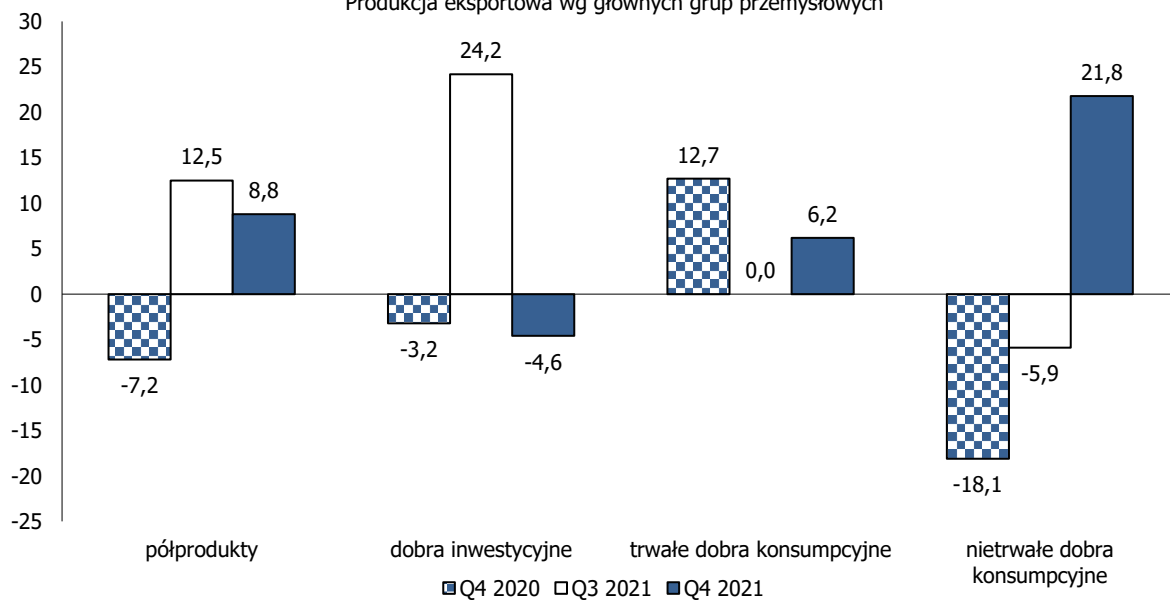
	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	przewidywania
wzrost	19,0	17,2	29,3	29,2	24,0	20,3
brak zmiany	55,6	55,9	47,6	51,3	59,7	61,6
spadek	25,4	26,8	23,2	19,5	16,2	18,0
saldo (1.-3.)	-6,3	-9,6	6,1	9,7	7,8	2,3

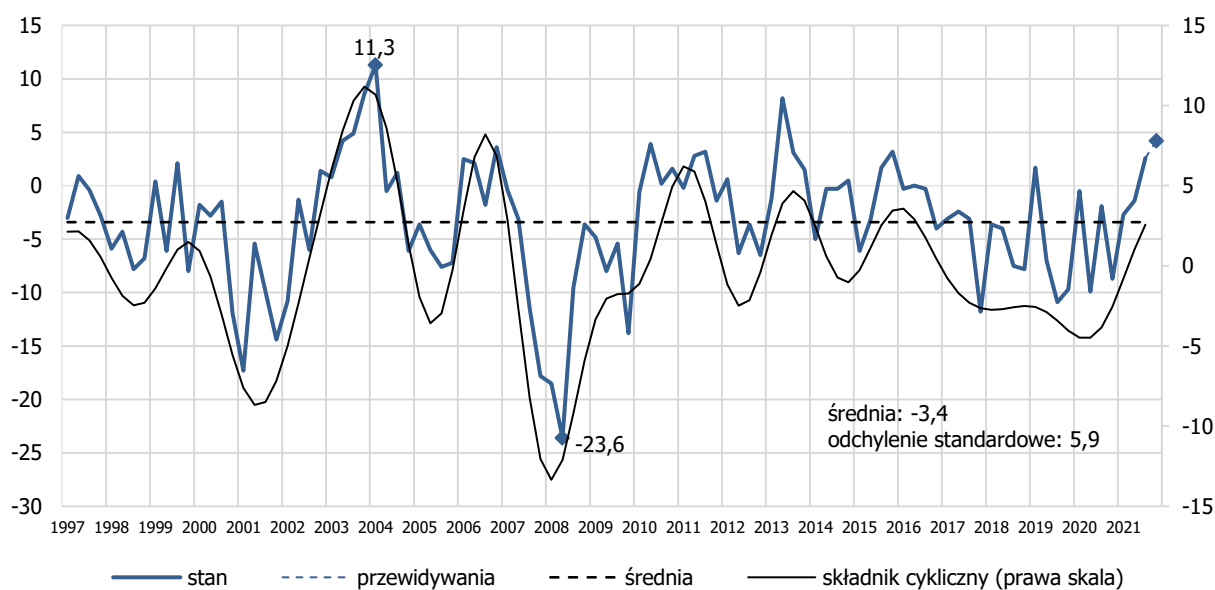
Produkcja eksportowa wg wielkości zatrudnienia

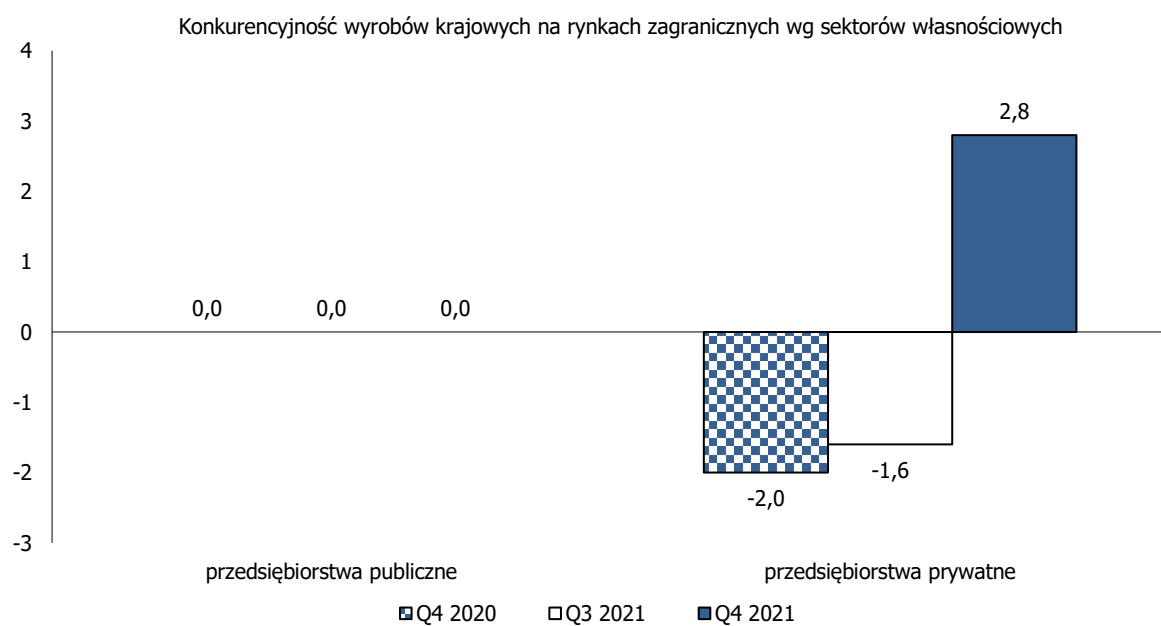
Produkcja eksportowa wg głównych grup przemysłowych

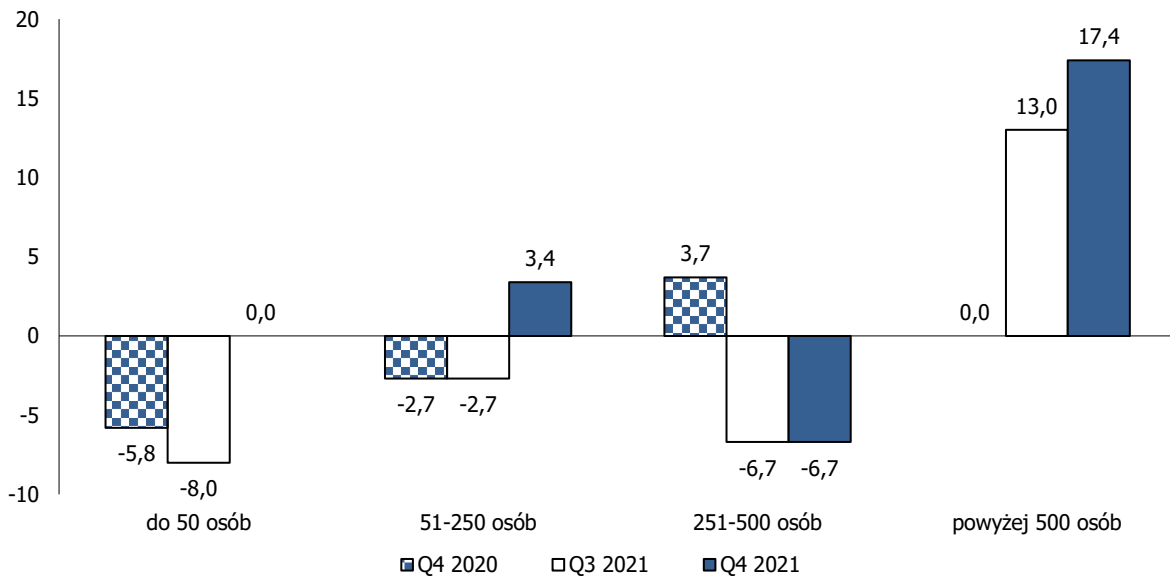
10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

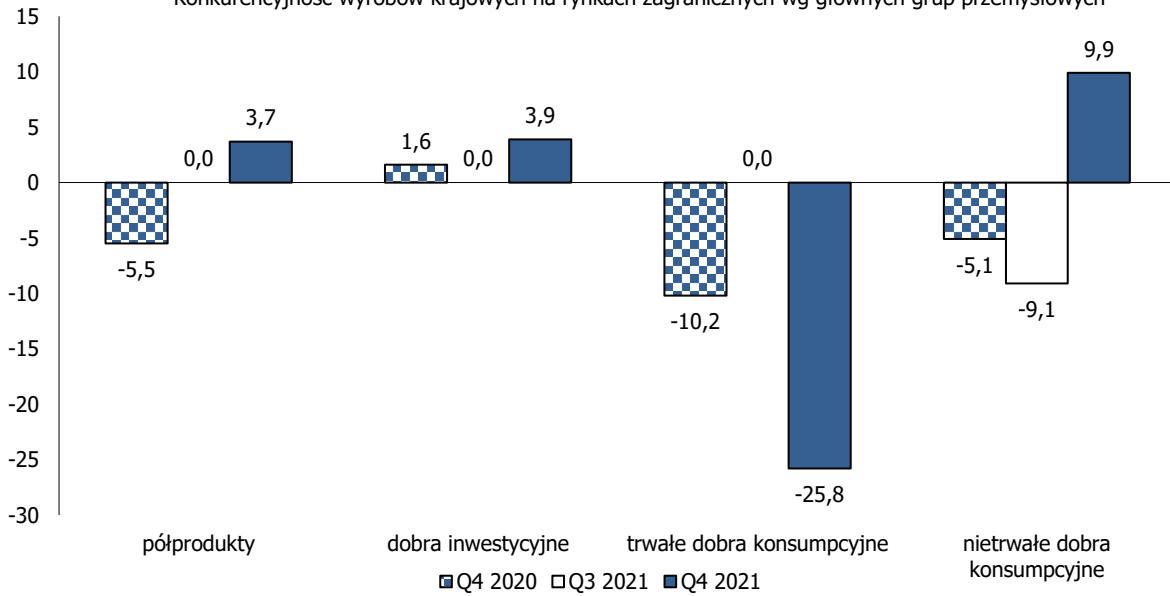
	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	przewidywania
wzrost	7,2	7,4	8,8	9,8	16,9	17,7
brak zmiany	83,6	76,5	79,7	79,1	68,9	68,8
spadek	9,1	16,1	11,5	11,1	14,2	13,5
trudno ocenić	56,2	38,3	55,8	36,1	60,7	65,4
saldo (1.-3.)	-1,9	-8,7	-2,7	-1,4	2,6	4,2

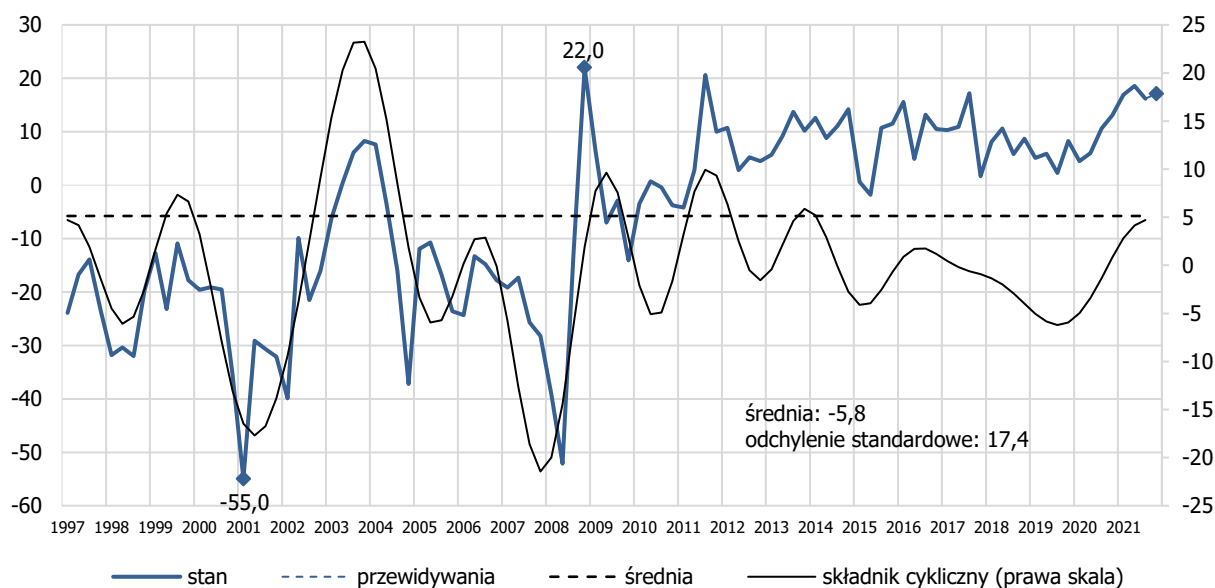
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg wielkości zatrudnienia

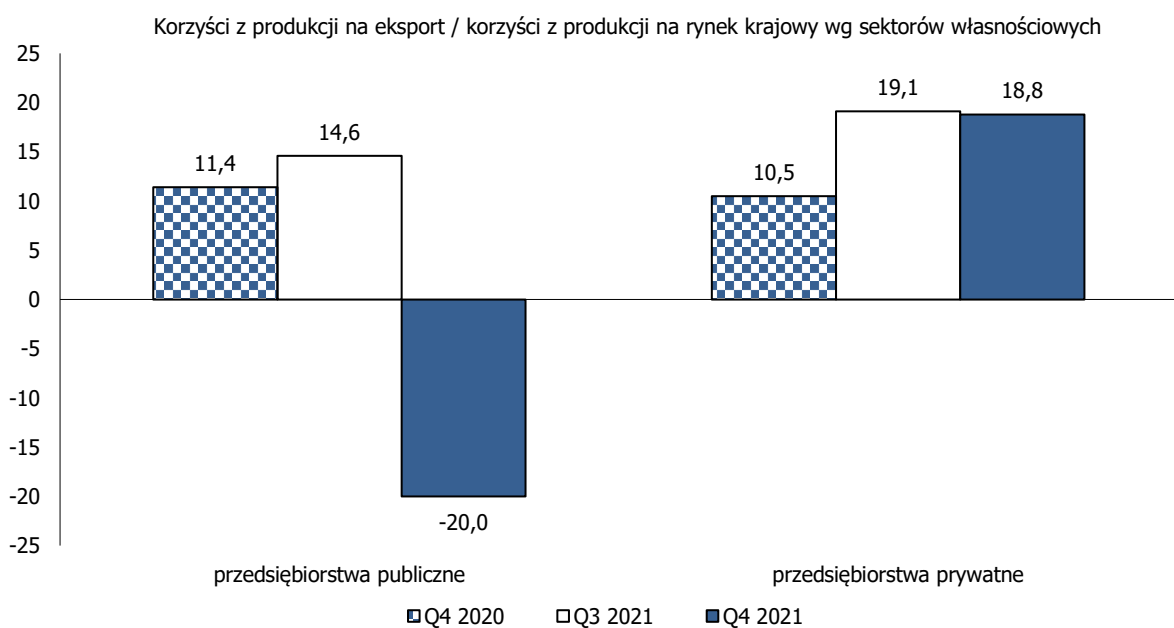
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

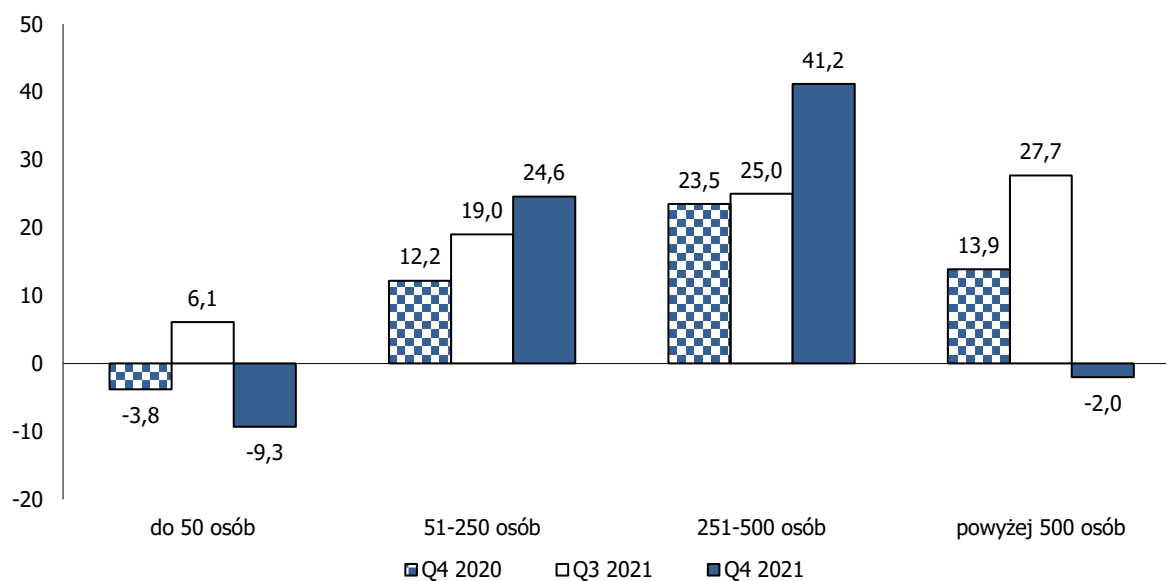
11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy

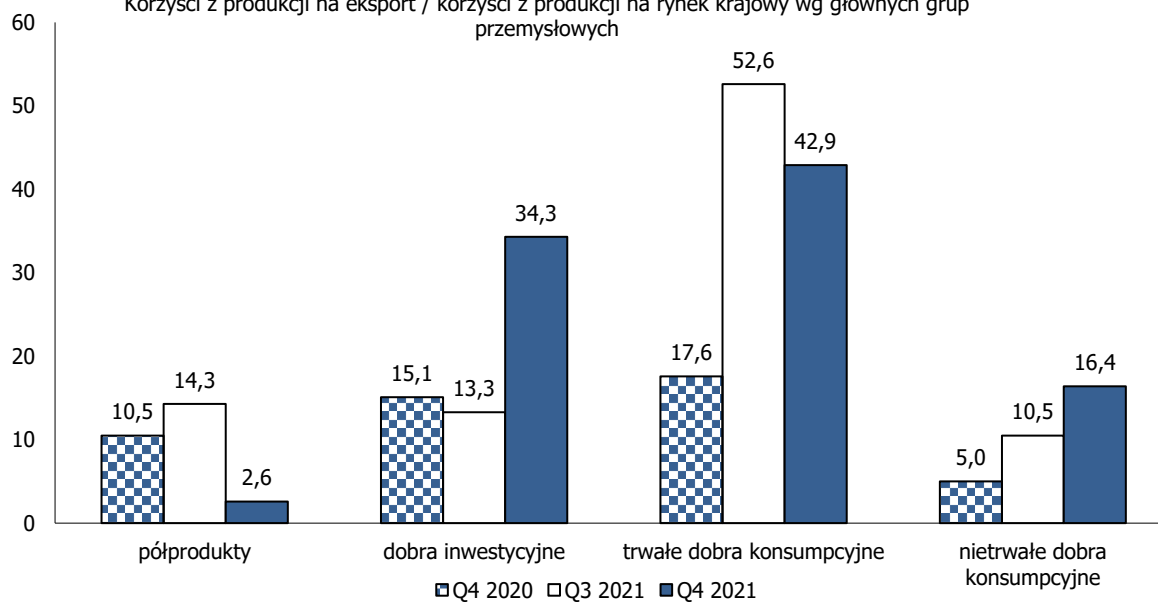
	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	przewidywania
wzrost	27,8	29,9	34,5	33,1	34,7	35,3
brak zmiany	55,0	53,2	47,9	52,5	46,7	46,6
spadek	17,2	16,9	17,6	14,5	18,6	18,2
saldo (1.-3.)	10,6	13,1	16,9	18,6	16,2	17,1

Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

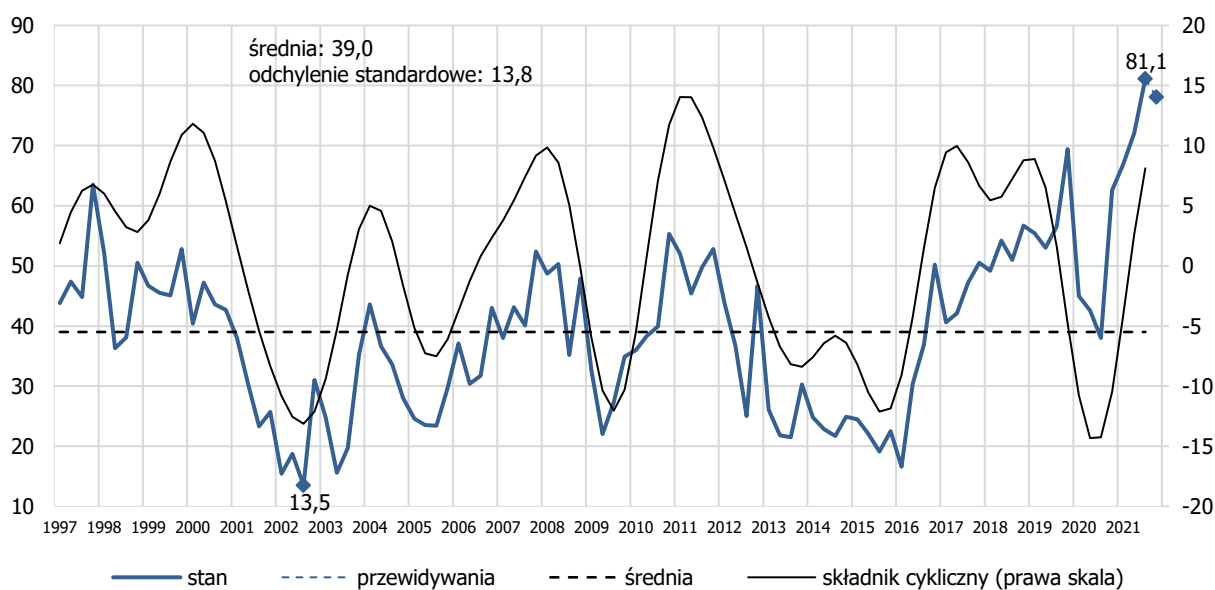

Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg głównych grup przemysłowych

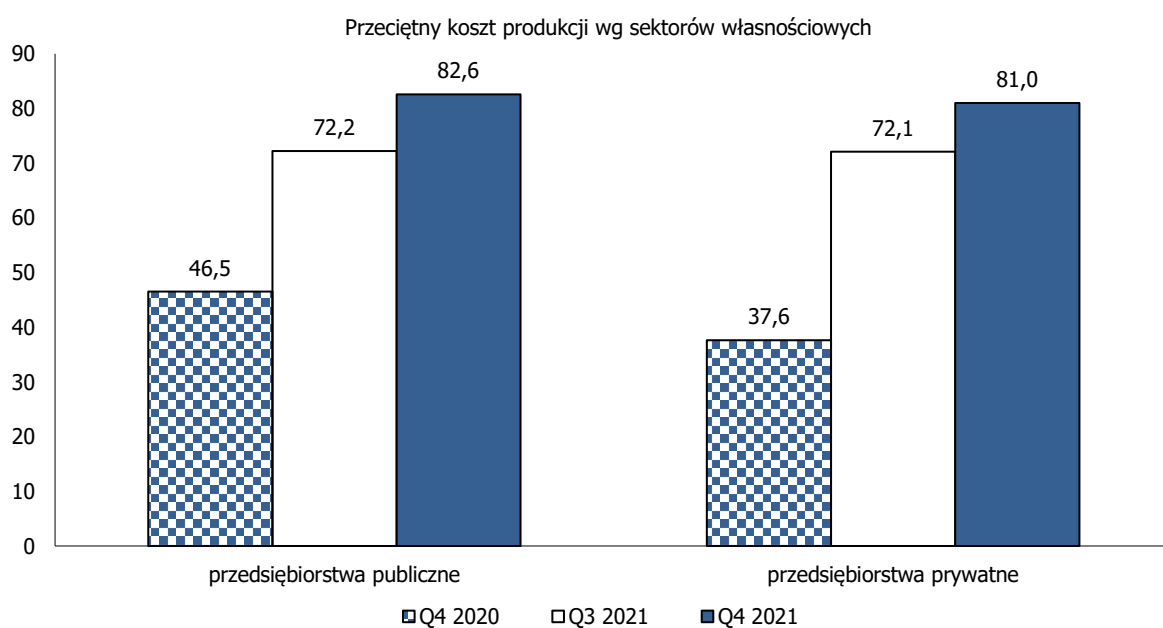

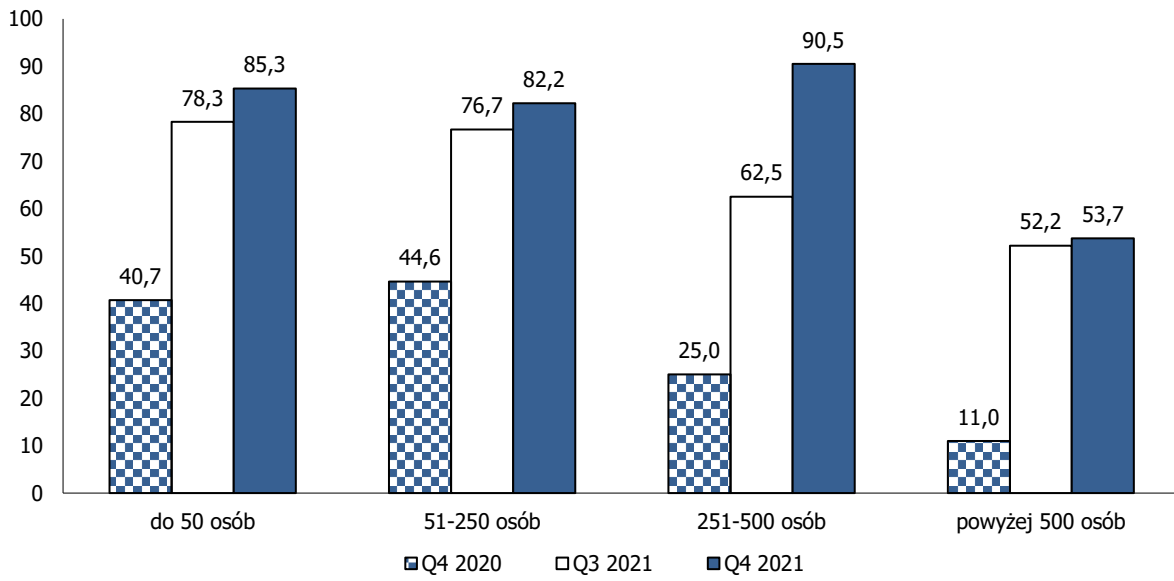
12. Przeciętny koszt produkcji

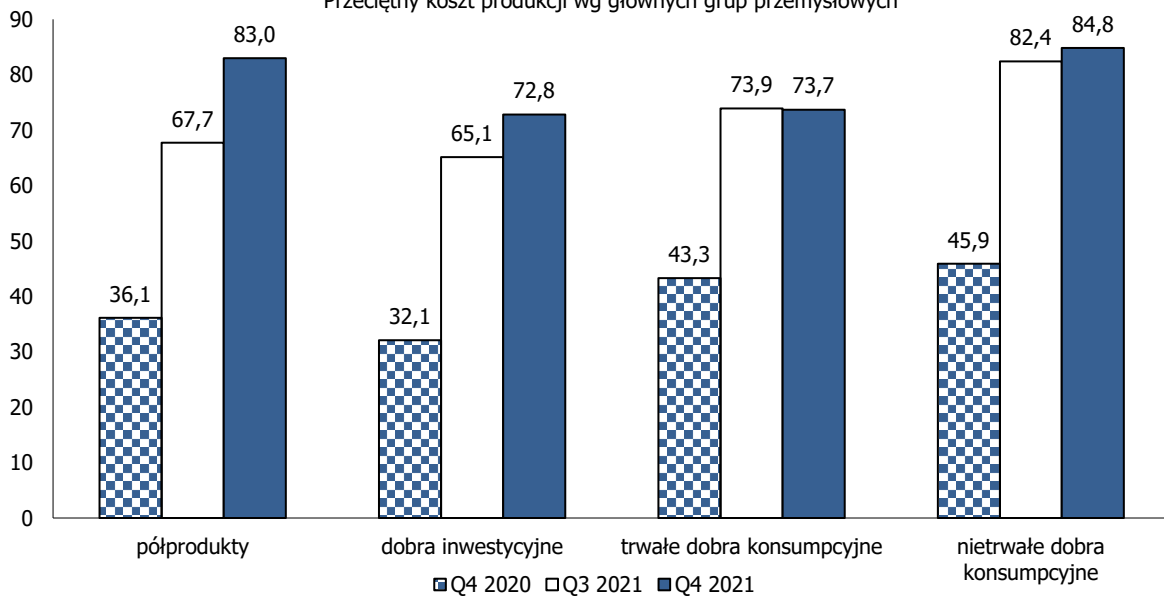
	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021	przewidywania
wzrost	43,4	66,1	69,2	74,2	83,0	80,4
brak zmiany	51,2	30,4	28,4	23,8	15,1	17,2
spadek	5,4	3,5	2,4	2,0	1,9	2,3
saldo (1.-3.)	38,0	62,6	66,8	72,1	81,1	78,1

Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

III. SUMMARY

In November, 2021 manufacturing activity slightly decreased. The industrial confidence indicator (ICI) dropped by 0.3 pts to -3.2 pts. It is higher than one year ago by 10 pts. The decline was mainly faced by producers of input goods, small manufacturers and firms operating in the North-West macroregion and the Mazowieckie Voivodship. Production, incl. export production, and total orders fell. Financial situation of producers worsened, together with their opinions on general economic situation in the country. Average costs of production increased, which made selling prices grew. The only positive sign of the November survey is a rise in export orders and the competitiveness of export production. Manufacturers' confidence is low, and they expect their business activity to slow down in the coming months.